

Jaarverslag en Jaarrekening 2019

Inhoudsopgave

1	VOORWOORD	3
JAARVERSLAG 2019		
2	SAMENVATTING.....	5
3	IN HET KORT.....	7
4	PROGRAMMA'S	8
4.1	PROGRAMMA MILIEU.....	9
5	OVERZICHTEN	20
5.1	OVERHEAD.....	20
5.2	ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	20
5.3	ONVOORZIEN.....	21
6	PARAGRAFEN	22
6.1	BEDRIJFSVOERING	23
6.2	FINANCIERING.....	28
6.3	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	29
7	VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID	38
JAARREKENING 2019		
8	JAARREKENING 2019	40
8.1	BALANS	41
8.2	OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	48
8.3	ANALYSE REKENINGRESULTAAT	49
8.4	WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT).....	52
8.5	TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	54
8.6	OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	57
9	CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	58
10	BIJLAGEN JAARREKENING 2019	59
10.1	Informatie paragraaf verbonden partijen deelnemers	60
10.2	Lasten en baten per taakveld	61

1 VOORWOORD

Met veel genoegen bied ik u de jaarstukken 2019 aan van de Regionale UitvoeringsDienst (RUD) Zeeland. In deze jaarstukken informeren wij u over de inhoudelijke en financiële realisatie van de begroting 2019.

Voor ons ligt een behoorlijk positief financieel resultaat. Daar zijn we in principe blij mee, want het is altijd fijn te kunnen melden dat er nog wat over blijft onderaan de streep. Toch zouden we het resultaat liever iets lager zien uitvallen.

Een groot deel van het overschot komt voort uit het feit dat het niet is gelukt om alle externe inhuur te realiseren. Dit is het gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. We hebben deze externe inhuur juist hard nodig om de doelstellingen te behalen. In 2020 moeten we dit nog beter zien op te pakken.

De organisatie heeft zich maximaal ingespannen om tot resultaten te komen. En dat terwijl ook de uitname van de Brzo-taken veel inzet kostte. Het is al vaker gezegd, maar ik benadruk het hier graag weer. Het verdwijnen van de Brzo-taken en het vertrek van de betreffende collega's heeft veel impact gehad op de organisatie. Ik heb veel waardering voor de professionele insteek van de betrokkenen en de manier waarop zij deze ingrijpende verandering hebben aangepakt.

In de afgelopen periode lag de focus op het vervolmaken van de P*Q systematiek. In 2020 willen we komen tot een verdedigbaar voorstel voor verrekening op urenniveau. Dat leidt tot een eerlijkere verdeling van de kosten over de deelnemers. Ook leggen we de focus op de doelstelling dat goede naleving van de regelgeving wordt beloond en dat er meer inzet is op de bedrijven die de regelgeving niet goed naleven. Daar zit milieuwinst voor Zeeland!

Afsluitend wil ik graag zeggen dat ik de inzet van de medewerkers ontzettend waardeer. Zij zijn onmisbaar voor het goed functioneren van onze organisatie. Ook noem ik graag de begeleidingscommissie die in 2018 is opgericht. RUD Zeeland bespreekt met deze commissie de begroting, wijzigingen in de begroting en de jaarrekening. Het is een goed voorbeeld van de verdere constructieve samenwerking tussen RUD Zeeland en haar deelnemers. Ten slotte wil ik het AB en DB bedanken voor de constructieve wijze van vergaderen. We moeten het samen doen! Alles in het belang van een veilig en schoon Zeeland.

Met vriendelijke groeten,

Adrie van der Maas
Voorzitter Dagelijks Bestuur

JAARVERSLAG 2019

2 SAMENVATTING

In dit hoofdstuk vindt u een samenvatting van onze prestaties.

Algemeen

2019 was opnieuw een uitdagend jaar. De veranderingen in het takenpakket, de uitstroom van medewerkers naar DCMR en de instroom van nieuwe medewerkers vergden een grote inspanning van onze medewerkers. Dankzij deze inspanning is er een goed resultaat neergezet. We slaagden erin om een groot deel om van onze planbare taken uit te voeren. We wisten achterstanden (hercontroles) weg te werken en konden ondanks een krappe arbeidsmarkt een groot deel van ons inhuurbudget besteden.

Vergunningverlening

Afdeling vergunningverlening heeft te maken met aanhoudende ondercapaciteit. Ook de reorganisatie als gevolg van het verdwijnen van de Brzo-taken en daardoor het vertrek van 17 medewerkers, heeft impact gehad. Daarnaast vroeg de discussie rond het Programma Aanpak Stikstof (PAS) veel capaciteit van de afdeling. De focus is daarbij gelegd op:

- Vergunningprocedures in relatie tot PAS;
- Het voorkomen dat milieuneutrale veranderingsvergunningen van rechtswege van kracht worden;
- Het begeleiden van nieuwe bedrijfsinitiatieven;
- Het adequaat reageren op verzoeken van deelnemers.

De bovengenoemde druk op de afdeling leidde tot langere doorlooptijden van met name revisie- en veranderingsvergunningen waardoor een groot aantal producten nog in uitvoering is waardoor wettelijke termijnen zijn overschreden.

Toezicht en handhaving

De personele capaciteit van de afdeling Toezicht en Handhaving is in 2019 aanzienlijk uitgebreid. Na een opleidingstraject en een inwerkperiode waren alle nieuwe collega's productief. Het team heeft nieuwe taken erbij gekregen. Sinds 1 juli voeren inspecteurs van de afdeling Toezicht en Handhaving asbesttaken uit. Na een opstartperiode is sinds 1 oktober het asbestteam volledig operationeel.

De kwaliteit van de controles is verbeterd door het aanbieden van toolbox meetings aan de inspecteurs. Er is ingezet op hercontroles bij bedrijven met een minder goed naleefgedrag. Deze bedrijven zijn vaker bezocht dan bedrijven waar geen overtredingen zijn geconstateerd. Zo heeft de RUD ingezet op het behalen van milieuwinst. Van de geplande periodieke controles is circa 86% uitgevoerd. Op 31 december was 70% volledig afgerond en 16% moest administratief nog worden afgehandeld. Het aantal uitgevoerde hercontroles was groter dan gepland en dit leidde ook tot een groter aantal handhavingszaken in de vorm van een (voornemen) Last onder Dwangsom. Het grote aantal VLoD's betekende een aanzienlijk grotere inzet van juridische capaciteit. Om dit op te vangen is extra juridische capaciteit ingehuurd.

Bij de deelnemers waar dit verzocht is, heeft de RUD deelgenomen aan integrale actiedagen in het kader van ondermijning.

In hoofdstuk 4 van deze jaarrekening wordt u geïnformeerd over geleverde prestaties over de vergunningverlening, toezicht en handhaving

Via de deelnemersrapportages worden de deelnemers individueel geïnformeerd over de aan hun geleverde producten.

Financieel resultaat 2019

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Programma milieu	Overhead	Algemene dekkingsmiddelen	Begrotingsresultaat	Vershil
1. Personele lasten	-60				-60 N
2. Personeel van derden / uitbestede werkzaamheden	196	79			275 V
3. Implementatiekosten P*Q		28			28 V
4. Overige organisatiekosten	-23	91			68 V
5. Bijdrage deelnemers en inkomsten DCMR			82		82 V
6. Projectkosten overdracht Brzo-taken		302	-321		-19 N
7. Begrotingsresultaat				116	116 V
Totaal resultaat 2019	113	500	-239	116	490 V

Het resultaat over 2019 is € 490.000. Dit is € 374.000 hoger dan verwacht. Een belangrijke oorzaak van dit hogere resultaat is dat we niet alle gewenste externe inhuur hebben kunnen realiseren, bijvoorbeeld voor bodem en geluid. Dit komt doordat de markt voor inhuur van specialistisch werk, die nodig is om onze taken uit te voeren, krap is. Het is lastig om goede krachten aan de RUD te binden. We doen er alles aan om dat te realiseren.

In totaal was € 1,84 mln. gereserveerd voor inhuur en uitbestede werkzaamheden. In werkelijkheid hebben we circa € 1,56 mln. besteed. Gezien de te leveren productie vinden we dit jammer maar gezien de krapte op de arbeidsmarkt zijn we hier tevreden mee. De krapte houdt vermoedelijk aan. Daar waar we vacatures kunnen invullen, doen we dat ook.

Voor een uitgebreide analyse van het resultaat verwijzen we u naar hoofdstuk 8.

Reserves

Rekening houdende met de verwachte onttrekkingen uit de algemene reserve in 2020 bedraagt onze reserve positie circa € 800.000 ofwel 8% van het begrotingstotaal. In de nota "Afspraken samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland" vastgesteld door de Vereniging van Zeeuwse gemeenten is opgenomen dat reservevorming uit batige saldi beperkt zijn toegestaan. Hierbij wordt een norm van 5% van alle baten van de deelnemers genoemd. Hierbij wordt, vinden wij, onvoldoende aandacht besteed aan de specifieke risico's die er bij een gemeenschappelijke regeling aan de orde kunnen zijn. In onze ogen is er meer maatwerk noodzakelijk.

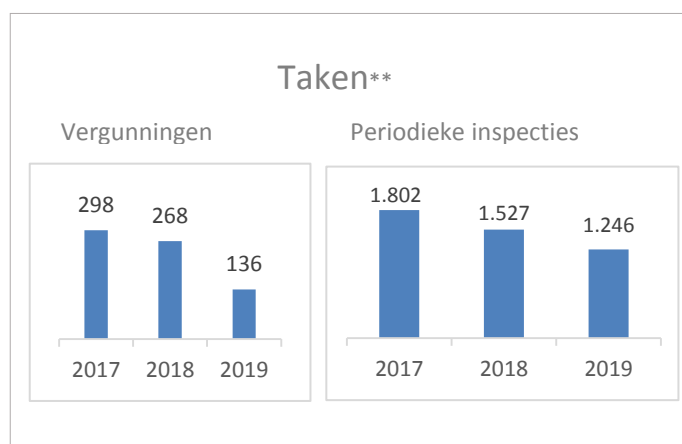
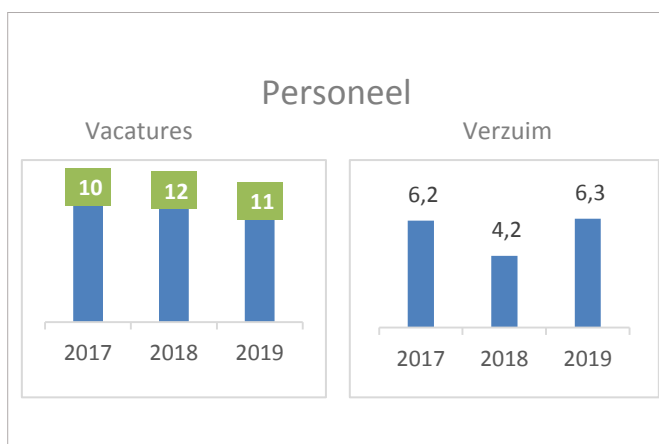
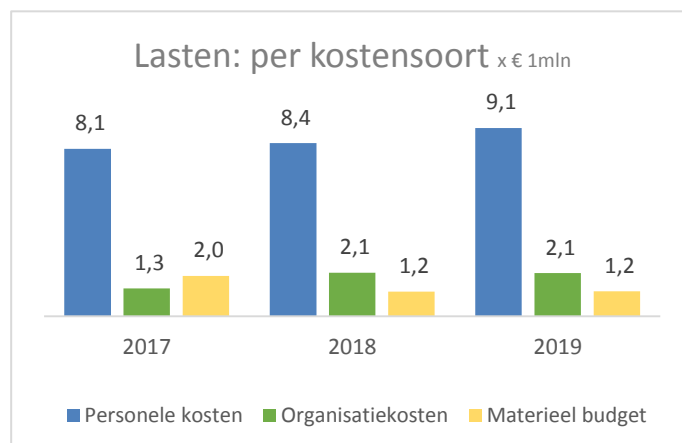
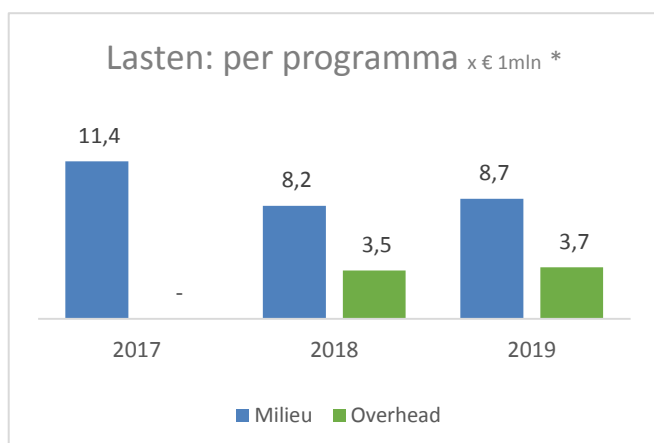
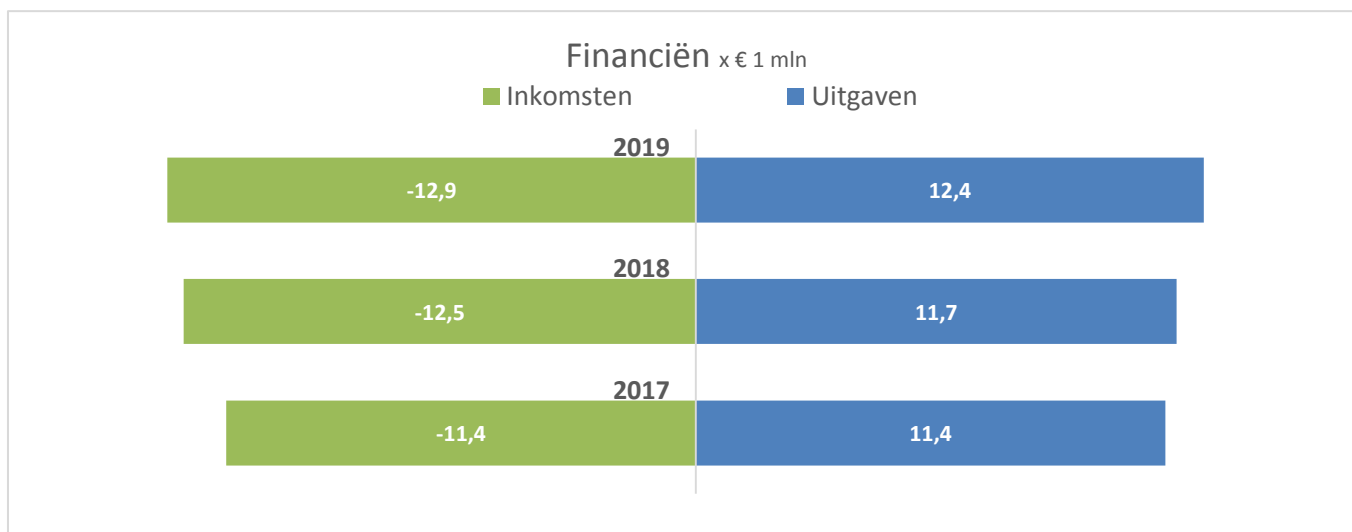
Wij hebben de Vereniging van Zeeuwse Gemeenten gevraagd om de vastgestelde nota aan ons toe te lichten en over dit onderwerp met ons in gesprek te gaan.

COVID-19

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. We streven naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen.

IN HET KORT

*In 2017 was overhead onderdeel van het programma Milieu

**Vanaf 2019 is het aantal geleverde vergunningen en periodiek inspecties lager a.g.v overdracht van de Brzo-taken. In 2018 leverden we 106 vergunningen en 45 periodieke inspecties aan Brzo.

4 PROGRAMMA'S

PROGRAMMA MILIEU	9
PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING	9
PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING	14
OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU	18

4.1 PROGRAMMA MILIEU

4.1.1 PROGRAMMALIJN VERGUNNINGVERLENING

Wat wilden we bereiken?

De doelstelling van RUD Zeeland is om tot een eenduidige uitvoering van de taken in de regio te komen. Dit houdt in:

- Een gelijkwaardige en evenwichtige beoordeling van vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen. Dit leidt tot kwalitatief goede vergunningen en toestemmingen en een voor bedrijven 'level playing field'.
- Adviesverzoeken zijn van goede kwaliteit en worden tijdig behandeld.
- Plustaken, waaronder het afgeven van bodembeschikkingen en behandelen van meldingen Besluit bodemkwaliteit, worden op een efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt?

Een gelijkwaardige en evenwichtige beoordeling van vergunningaanvragen, meldingen en ontheffingen

Vergunningen voor bedrijven zijn van goede tot zeer goede kwaliteit. Dit blijkt uit het feit dat er van de negen bezwaar- en beroepsprocedures die in 2019 zijn gevoerd, het bevoegde gezag (vertegenwoordigd door RUD Zeeland), in zeven procedures in het gelijk is gesteld. De overige twee procedures zijn ingetrokken.

Door een eenduidige en kwalitatief goede wijze van vergunningverlening en het beoordelen van meldingen ontstaat er voor bedrijven meer en meer een 'level playing field'. Dit ontwikkelt zich verder door het actualiseren van vergunningen. Helaas loopt de actualisatie achter op de planning, voornamelijk door een tekort aan direct inzetbare capaciteit en het ontbreken van een volledig inzicht in de actualiteit van alle vergunningen doordat nog niet alle actualisatietoetsen zijn uitgevoerd. En hoewel we alle gevraagde producten leveren, zijn we nog onvoldoende in staat geweest om alle vergunningen binnen de gestelde wettelijke termijn te verlenen. Redenen hiervoor zijn het aanhoudend tekort aan direct inzetbare capaciteit op vergunningverlening en het verdwijnen van de Brzo-taken en de daarbij behorende collega's. Inhuur van vergunningverleners heeft meerdere keren tot problemen geleid en is daardoor niet altijd effectief.

Door de landelijke discussie over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) is een aantal vergunningen een lange tijd 'on hold' gezet. Wij hebben deze nieuwe materie en de gewijzigde aanpak hierin is snel doorgrond en de korte lijnen gehouden met betrokken partijen. Informatieve brieven en (telefonische) overleggen hebben voor veel duidelijkheid bij bestuurders gezorgd en vergde veel inzet.

Adviesverzoeken zijn van goede kwaliteit en worden tijdig behandeld

Dat adviesverzoeken van goede kwaliteit zijn en tijdig zijn afgehandeld, maken wij op uit de reacties van de deelnemers; zelden wordt om een nadere onderbouwing verzocht en adviezen worden één op één overgenomen. Het aantal verzoeken om adviezen m.b.t. ruimtelijke ordening is groeiende.

Plustaken worden op een efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd

Plustaken zijn in zijn algemeenheid op een efficiënte en effectieve wijze uitgevoerd, in goed overleg met de betrokken deelnemer; deze worden verderop in dit document nader toegelicht.

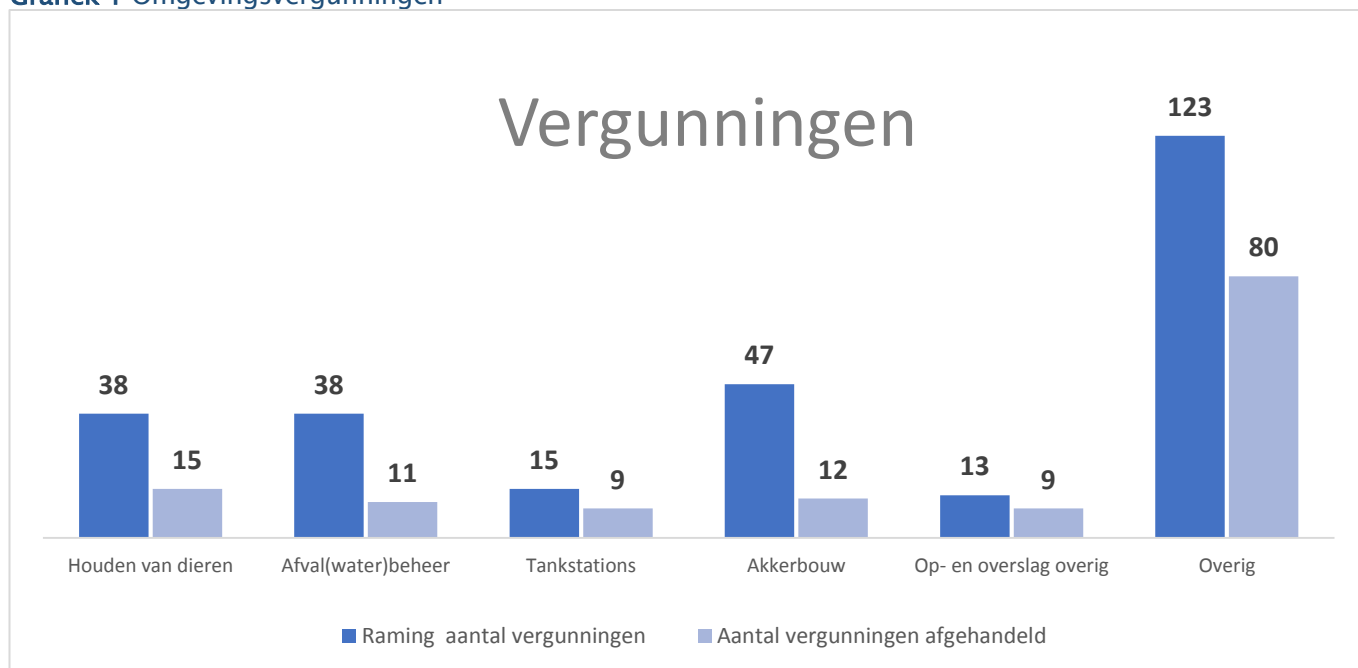
Positief is, dat de deelnemers de RUD meer en meer betrekken bij de implementatie van de Omgevingswet.

Wat hebben we gedaan?

Vergunningen en meldingen

In de onderstaande grafieken zijn de geleverde vergunningen en meldingen ten opzichte van de afspraken (raming) weergegeven. De weergegeven werkelijke uitvoering en de geraamde producten betreft de optelsom van de geleverde producten en gemaakte afspraken met individuele deelnemers.

Grafiek 1 Omgevingsvergunningen

Afhandeling vergunningprocedures

In 2019 heeft de overdracht van de Brzo-taken en de overdracht van in totaal 17,4 fte, een grote impact gehad op de afdeling Vergunningverlening. Dit, de aanhoudende ondercapaciteit, ontwikkelingen met betrekking tot het programma Aanpak Stikstof (PAS) en een aantal langdurige ziekten, heeft opnieuw geleid tot het prioriteren van de werkzaamheden. In het afgelopen jaar lag de focus op:

- vergunningprocedures in relatie tot de discussie rond het Programma Aanpak Stikstof (PAS);
- het voorkomen dat milieuneutrale veranderingsvergunningen van rechtswege van kracht worden;
- het begeleiden van nieuwe bedrijfsinitiatieven;
- het adequaat reageren op verzoeken van deelnemers.

Dit heeft geresulteerd in aanhoudende langere doorlooptijden van met name de revisie- of veranderingsvergunningen en in een groot aantal producten die nog in uitvoering zijn. In 2019 hadden wij 228 vergunningen in behandeling waarvan werden 136 afgehandeld. In de analyse zijn niet betrokken die procedures die door een deelnemer worden gecoördineerd en de procedures die om daartoe moverende redenen niet zijn doorgezet. In totaal is 15% van de producten buiten de wettelijke termijn verleend.

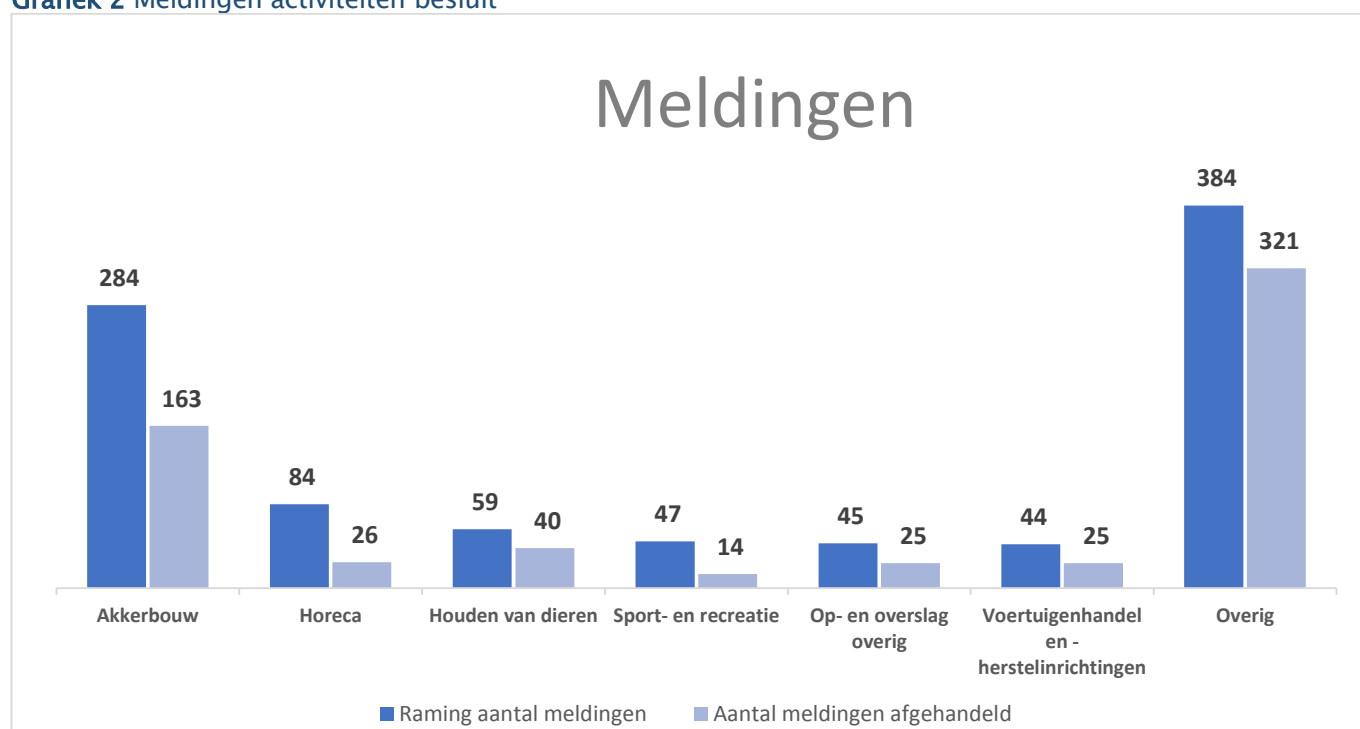
Tabel 1 Analyse: toetsing afgehandelde procedures in relatie tot wettelijke termijnen van uitsluitend onderstaande productvarianten.

Productvariant	aantal procedures	binnen wettelijke termijn	buiten wettelijke termijn	procedures voortijdig beëindigd	regie bij deelnemer
RE01.1 Oprichtingsvergunning ⁽¹⁾	12	0	6	5	1
RE01.2 Revisievergunning ⁽¹⁾	4		2	1	1
RE01.3 Veranderingsvergunning ⁽¹⁾	23	3	7	9	4
RE01.4 Milieuneutrale veranderingsvergunning ⁽²⁾	55	28	3	12	12
RE01.10 Omgevingsvergunning beperkte milieutoets ⁽²⁾	27	12		9	6
Eindtotaal	121	43	18	36	24

(1) Wettelijke termijn is 26 weken

(2) Wettelijke termijn is 8 weken

Grafiek 2 Meldingen activiteiten besluit

In 2019 hadden wij 650 meldingen in behandeling waarvan werden 614 afgehandeld. Het aantal afgehandelde meldingen is in lijn met de voorgaande jaren.

Bezwaar- en beroepszaken

In het overgrote deel van de zaken heeft de RUD juridisch gezien een juist besluit genomen; de details staan hieronder opgenomen:

13 bezwaren ongegrond

5 bezwaren ingetrokken

1 voorlopige voorziening gedeeltelijk ongegrond

1 voorlopige voorziening gegrond

3 beroep ingetrokken

1 beroep ongegrond

1 beroep gegrond

1 hoger beroep ongegrond

1 hoger beroep gegrond

Ontwikkelingen

Afhandeling

Tabel 1 laat zien dat wij 70% van de procedures binnen de wettelijke termijn hebben afgehandeld. Indien een bedrijf van mening is dat de afhandeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning te lang duurt, heeft het bedrijf de mogelijkheid om de deelnemer c.q. de RUD in gebreke te stellen. De mogelijkheid kan dan bestaan dat een vergoeding moet worden betaald aan het bedrijf. Om te voorkomen dat bedrijven de deelnemer of de RUD in gebreke stellen is o.a. ingezet op een duidelijke communicatie richting bedrijven over de afhandeling van de vergunningaanvraag.

Gevraagde adviezen

Er is een positieve trend waar te nemen over het aantal vragen om advies door de deelnemers, waaronder ruimtelijke ordeningsvraagstukken. Veel van deze vragen gaan over de invloed van geluid door ontwikkelingen en initiatieven in gemeenten. Ook vragen over de inpasbaarheid van initiatieven, zoals windmolens, bereiken ons steeds vaker. Onze expertise op het gebied van externe veiligheid is al diverse keren van toegevoegde waarde geweest bij gemeentelijke vraagstukken.

Stoppersregeling

We hebben de gemeenten vóór de zomer actief geïnformeerd over het afronden van de zogenaamde 'stoppersregeling'. Dit was een regeling voor veehouderijen die het plan hebben om uiterlijk 1 januari 2020 te stoppen met hun bedrijfsvoering en daardoor de afgelopen jaren geen dure investeringen op gebied van milieu hebben hoeven doorvoeren. In overleg met de betreffende deelnemer controleren we in 2020 of de bedrijven die zich hadden opgegeven voor de stoppersregeling ook werkelijk op 1 januari 2020 gestopt zijn.

PAS

Door de gerechtelijke uitspraak over PAS zijn ook bij de RUD diverse vergunningprocedures stop gezet. Wij hebben de betrokken bedrijven schriftelijk geïnformeerd dat de procedure wordt aangehouden tot 1 november 2019. We hebben bedrijven gevraagd te reageren als dit tot onoverkomelijke bezwaren zou leiden. Diverse bedrijven hebben laten weten hier hinder van te ondervinden. Waar bedrijven specifiek vragen hadden over de PAS werd een beroep gedaan op de afdeling Natuur van de provincie voor advies of een gezamenlijk overleg. In voorkomende gevallen wordt door de provincie legeskosten in rekening gebracht bij de gemeente voor de advisering op het gebied van natuur.

Eind oktober bleek dat de vergunningprocedures van de industriële bedrijven konden worden gecontinueerd. Ook kon weer worden bekeken of vergunningverlening in het kader van de Wet natuurbescherming mogelijk was. We hebben de agrarische bedrijven geïnformeerd dat de procedures zijn opgeschort tot 1 februari 2020.

Zeer Zorgwekkende Stoffen

Alle bedrijven (die vallen onder het bevoegd gezag van provincie Zeeland) hebben een uitvraag ontvangen om informatie aan te leveren met betrekking tot het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Wij verwachten uiterlijk tweede kwartaal 2020 een overkoepelend beeld te hebben. Het doel is dat per 1 januari 2021 inzicht bestaat in de emissies. ZZS stoffen worden ook door bedrijven gebruikt waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. De inschatting is dat deze bedrijven door gangbare vergunningprocedures geïnformeerd worden over ZZS en mogelijke verplichtingen die daaruit voortvloeien. De resultaten van de nu lopende uitvraag worden gebruikt om die inschatting te controleren. Wij hebben bedrijven verzocht om in het eerste kwartaal van 2020 gegevens bij ons aan te leveren.

Warme overdracht (bodem)

Met het inwerking treden van de Omgevingswet gaat een aantal bevoegdheden over van de provincie naar de gemeenten. Daarbij hoort het adequaat overdragen van dossiers in het kader van bodemsanering. Een projectgroep met daarin deelnemers van gemeenten, provincie en RUD Zeeland, faciliteert deze overdracht. De verwachting is dat eind 2020 het project wordt afgerond.

We hebben extra aandacht voor de dossiers waar mogelijk nog een vergunningprocedure aan de orde is. Op deze dossiers en op reeds gesaneerde locaties met bijvoorbeeld een monitoringsverplichting, is overgangsrecht van toepassing. Dat betekent dat voor sommige saneringslocaties de provincie Zeeland (voorlopig) bevoegd gezag blijft. Het is nog niet duidelijk hoe dat overgangsrecht er inhoudelijk eruit gaat zien.

Informatieplicht energiebesparing

Eind 2019 is door de RUD Zeeland een plan van aanpak opgesteld om uitvoering te geven aan de Informatieplicht Energiebesparing. Op basis van deze Informatieplicht moeten bedrijven melden of, en zo ja, welke energiebesparende maatregelen zij genomen hebben. Met een subsidie van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat wordt primair ingezet op het laten melden van alle melding-plichtige bedrijven.

Een deel van de bedrijven wordt steekproefsgewijs fysiek gecontroleerd om na te gaan of zij daadwerkelijk de energiebesparende maatregelen hebben doorgevoerd. Voor de vier Zeeuwse gemeente Vlissingen, Veere, Middelburg en Tholen, wordt ook een deel van de 'niet basistaak inrichtingen' gecontroleerd.

Vuurwerk

De landelijke coördinator vuurwerk van de provincie Zeeland is bij de oprichting bij de RUD ondergebracht. De landelijke discussie over het (mogelijke) vuurwerkverbod voor consumenten is dan ook op de voet gevolgd. In 2020 worden de gevolgen hiervan voor deelnemers en de RUD in beeld gebracht.

4.1.2 PROGRAMMALIJN TOEZICHT EN HANDHAVING

Wat wilden we bereiken?

De doelstelling van de afdeling Toezicht en Handhaving van RUD Zeeland is om tot een kwalitatief goede en eenduidige uitvoering van de overgedragen milieutaken toezicht en handhaving in Zeeland te komen. Dit doen we door:

- adequaat toezicht uitvoeren of handhavend optreden tegenover bedrijven en burgers die zich niet houden aan de wet- en regelgeving.
- vakinhoudelijke kennisontwikkeling.

Wat hebben we bereikt?

Adequaat toezicht uitvoeren of handhavend optreden

Door in te zetten op het uitvoeren van hercontroles, hebben wij bereikt dat bedrijven die in eerste instantie niet aan de milieuregels voldeden, dit alsnog zijn gaan doen. Bij bedrijven die ook na een hercontrole nog steeds niet bleken te voldoen zijn vervolgstappen gezet door het opleggen van een Voornemen Last onder Dwangsom (VLoD). De meeste bedrijven voldeden daarna wel aan de gestelde eisen. In een enkel geval is een definitieve Last onder Dwangsom (LoD) opgelegd.

Vakinhoudelijke kennisontwikkeling

De medewerkers ontwikkelen hun vakinhoudelijke kennis door deel te nemen aan toolboxmeetings en kennisoverdracht tijdens overleggen of onderling op de werkvloer.

Wat hebben we gedaan?

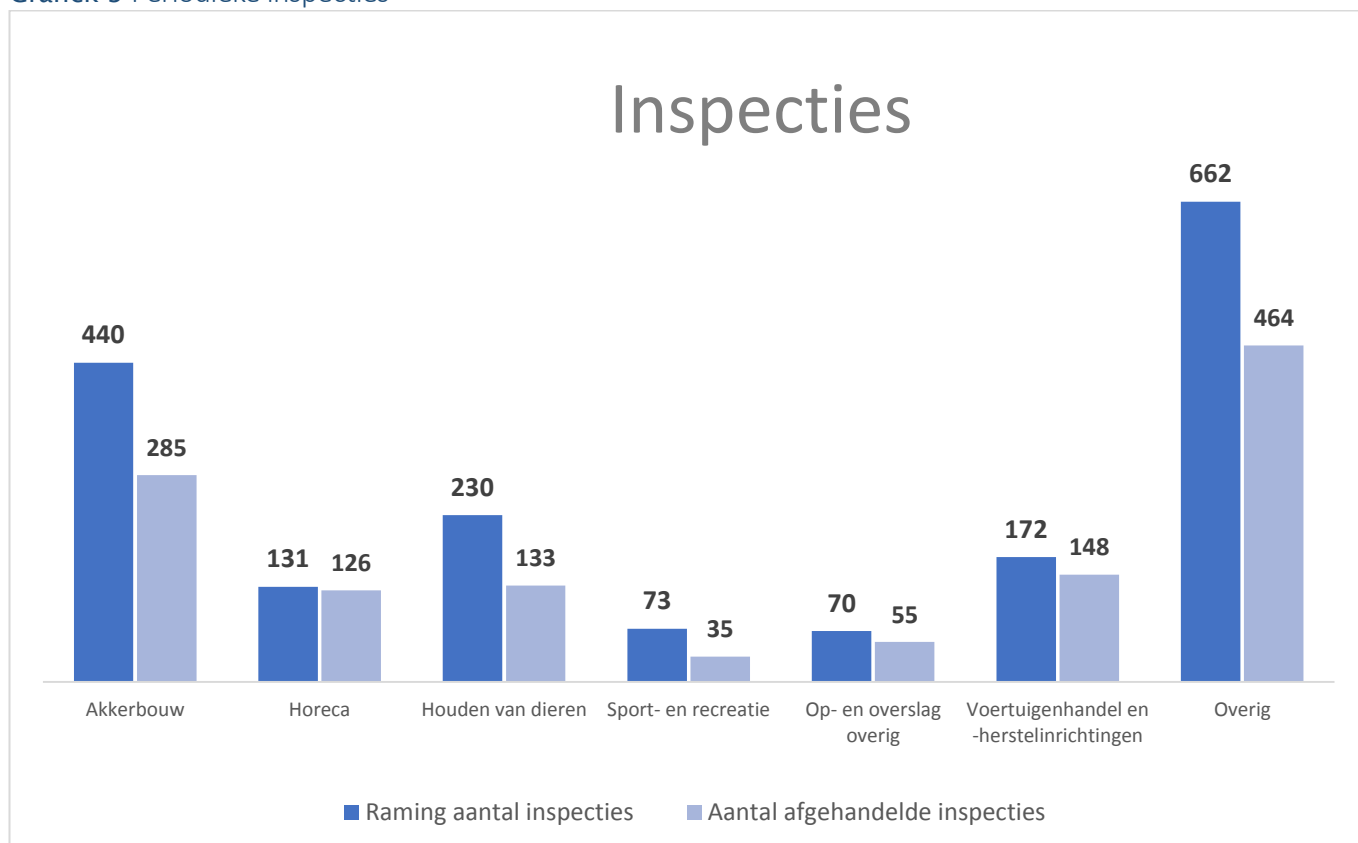
We hebben er bewust voor gekozen om de capaciteit in de flexibele schil voor een groot deel om te zetten in vaste capaciteit. Een flexibele schil heeft voordelen, maar ook nadelen. Het telkens opnieuw uitzetten van opdrachten, inwerken van nieuwe personen in de systemen en het begeleiden van externen kostte veel tijd en had niet altijd het gewenste resultaat.

Voordeel van een grotere vaste bezetting is dat we ook andere producten kunnen oppakken. Denk daarbij aan het optimaliseren van het piket, uitvoeren van hercontroles en inzet op actuele zaken die aangedragen worden. Ook de kennis binnen de organisatie groeit doordat mensen zich specialiseren in een of meerdere branches of zich anderszins verdiepen in een bepaald onderwerp.

Periodieke inspecties

Onderstaande grafiek geeft de geleverde periodieke inspecties weer ten opzichte van de afspraken (raming). De weergegeven werkelijke uitvoering en de geraamde producten betreft de optelsom van de geleverde producten en gemaakte afspraken met individuele deelnemers.

Grafiek 3 Periodieke inspecties

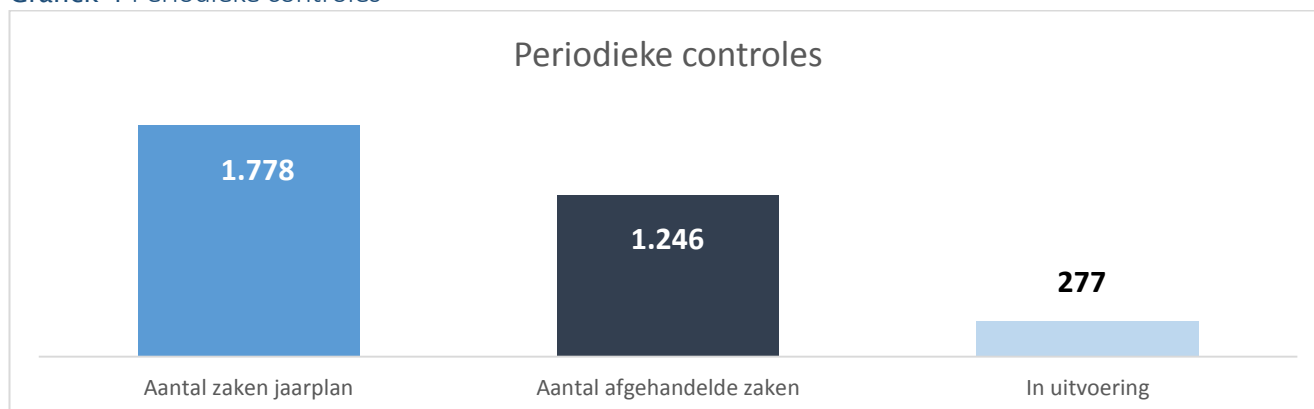
Algemeen

In 2019 vertrokken zeven inspecteurs naar DCMR door de uitname van de Brzo-taken. Tegelijk verwelkomden we 11 nieuwe inspecteurs. Twee inspecteurs groene wetten, één inspecteur voor bodem en acht inspecteurs voor grijze wetten. De inspecteurs groene wetten zijn direct ingezet. De andere inspecteurs hebben een intensief trainingstraject gevolgd en zijn sinds oktober 2019 volledig inzetbaar.

Omdat de bezetting nog niet optimaal is, was het nodig om prioriteiten te stellen bij de uit te voeren werkzaamheden. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de risico's voor mens en milieu zo veel mogelijk leidend zijn.

In 2019 zijn 1.246 periodieke controles uitgevoerd. Dit is circa 70% van het aantal geplande controles. Op 31 december 2019 waren 277 controles (16%) wel uitgevoerd maar nog niet volledig administratief afgehandeld.

Grafiek 4 Periodieke controles

Hercontroles (1.250 uitgevoerde hercontroles = 157%)

We geven prioriteit aan het uitvoeren van hercontroles. Aan het begin van 2019 was er een grote voorraad aan openstaande hercontroles omdat er meer hercontroles nodig waren dan voorzien in de kentallen van P*Q. Deze achterstand is ingelopen door een projectmatige aanpak in het eerste kwartaal van 2019 en het sturen op het tijdig uitvoeren van hercontroles. Dit alles heeft tot gevolg dat er veel meer hercontroles zijn uitgevoerd dan gepland.

Asbest

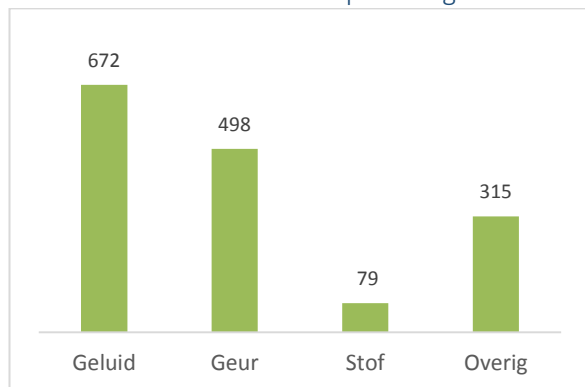
Per 1 juli voert de afdeling Toezicht en Handhaving asbesttaken uit. Concreet betekent dit dat we de asbestinventarisatierapporten beoordelen en de adviezen hierover aan het bevoegd gezag (gemeente) sturen. De eerste maanden is vooral gewerkt aan het inregelen van de organisatie en opstarten van de werkzaamheden. Vanaf 1 oktober voeren we structureel toezicht uit op asbestsaneringslocaties en voeren we administratieve controles uit.

Aan de implementatie van de asbesttaken zijn relatief veel uren besteed. Medewerkers zijn geschoold, processen zijn beschreven en in de praktijk verder geïmplementeerd en geoptimaliseerd. Medewerkers kregen hierbij ondersteuning van een externe deskundige. Wat opvalt is dat met name in het begin de adviezen over de asbestinventarisatierapporten niet werden overgenomen. Dat kan, het is immers een advies en de gemeente beslist als bevoegd gezag of een sloopmelding uiteindelijk wel of niet voldoet. Over de reden om een advies van de RUD te negeren werd niet altijd teruggekoppeld. Ook kregen wij als RUD niet in alle gevallen de uiteindelijke beslissing van de gemeente op de sloopmelding, waardoor het uitvoeren van toezicht ter plaatse bemoeilijkt wordt. In die gevallen waar afwijkingen worden geconstateerd stemmen we dit af met het betreffende bevoegd gezag hierdoor is de uitwisseling van informatie verbeterd.

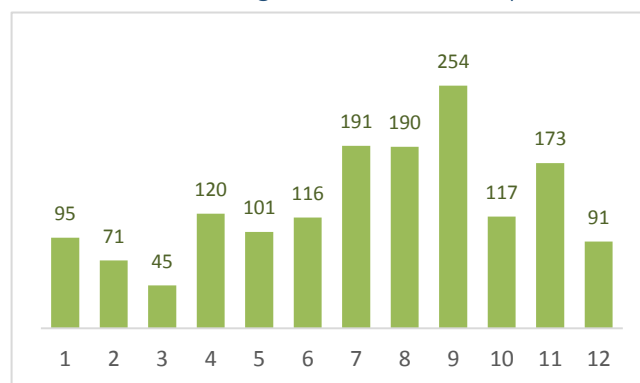
Klachten en meldingen

In 2019 heeft RUD Zeeland 1.564 klachten geregistreerd. Dit is vrijwel gelijk aan het aantal klachten in 2018.

Grafiek 5 aantallen klachten per categorie

Grafiek 6 aantallen afgehandelde klachten per maand

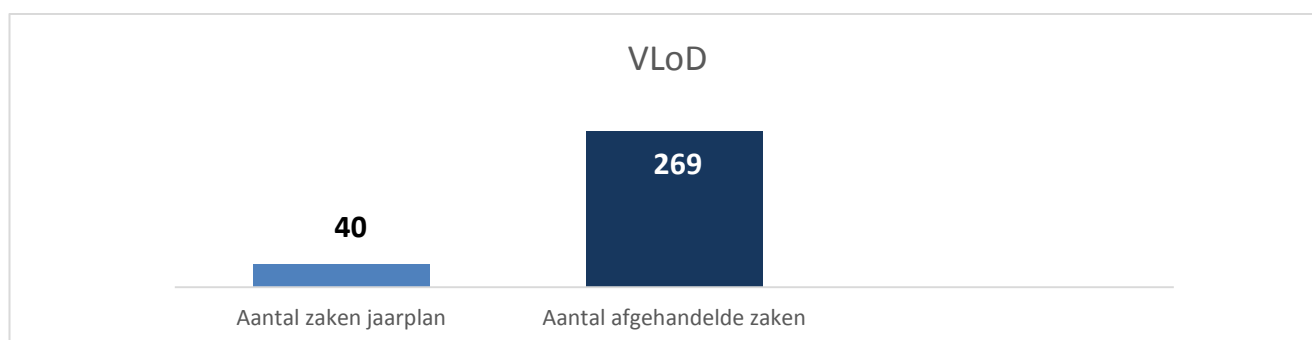
In 2019 gaven we de hoogste prioriteit aan het continueren van de piketdienst en het optimaliseren van de klachtenafhandeling. Naast het herindeling van de teams en werkgebieden is vooral ingezet op het oplossen van probleemsituaties. Dit heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen maar kost veel tijd; circa 200% van het aantal geraamde uren.

Hierdoor zijn er probleemsituaties afgerond/verholpen, maar zijn er ook weer nieuwe probleemsituaties bijgekomen. Zo blijkt dat de combinatie van appartementen boven of in de buurt van winkels/horeca vaak leidt tot klachten over geluidsoverlast van installaties of laad en losactiviteiten, of geuroverlast als gevolg van bakdampen. Ook zien wij een toename van geluidsklachten over allerlei voorzieningen bij woningen zoals airco-units en warmtepompen. Deze voorzieningen vallen onder het Bouwbesluit en zijn daarmee niet voor de RUD, maar de klachten komen wel via de milieuklachtenlijn bij de RUD binnen.

Handhaving

Zoals toegelicht is er in 2019 een groot aantal hercontroles uitgevoerd. Niet alle bedrijven voerden de benodigde (herstel)acties uit, waardoor er in relatief veel gevallen een voornemen Last onder Dwangsom (VLoD) is opgelegd. Meestal was dit afdoende en is slechts in een enkel geval een definitieve last onder dwangsom opgelegd. Het grote aantal VLoD's heeft wel tot gevolg gehad dat er een aanzienlijk grotere inzet van juridische capaciteit nodig was. Om dit op te vangen is extra juridische capaciteit ingehuurd.

Grafiek 7 (voornemen) Last onder Dwangsom

Toepassing van strafrecht vindt nu nog mondjesmaat plaats en als het gebeurt, is dat in de vorm van het opstellen van een Bestuurlijke strafbeschikking milieu (BSBm). De verwachting is dat dit in de komende jaren toeneemt, in lijn met de implementatie van de Landelijke Handhavingsstrategie. Daartoe is het aantal BOA's uitgebreid. In de afgelopen periode heeft inzet plaats gevonden waar het gaat om ondermijning.

Ontwikkelingen

Uitbreiding formatie / taken 2019

Per 1 januari 2019 is extra capaciteit beschikbaar voor toezicht groene wetten. Bij de invulling is tevens ruimte gecreëerd voor de uitvoering van extra gemeentelijke taken vanuit de Wet natuurbescherming. We hebben twee ervaren inspecteurs aangenomen die direct inzetbaar waren. Met deze extra capaciteit kunnen we ook aan de gemeentelijke groene taken uitvoering geven. Zo is bij een slooproject van een woningcorporatie geconstateerd dat er gesloopt werd zonder dat er voorzieningen waren getroffen voor de beschermde vogels die in de te slopen huizen gevestigd waren. Hiertegen is opgetreden en met de betreffende corporatie zijn afspraken gemaakt over hoe te handelen bij toekomstige slooprojecten.

In 2019 zijn in acht nieuwe 'grijze' inspecteurs en één inspecteur bodem begonnen aan hun nieuwe taak. Het merendeel van deze nieuwe medewerkers heeft ervaring op het gebied van toezicht en/of handhaving, maar niet altijd op het gebied van milieu. Daarom volgden zij een uitgebreid trainingsprogramma waarbij ze stapsgewijs zijn ingezet. In het laatste kwartaal waren de collega's volledig inzetbaar.

Per 1 juli 2019 is de RUD Zeeland gestart met de uitvoering van de asbesttaken. Alle inspecteurs, die ook piketwerkzaamheden verrichten en de juridisch medewerkers van afdeling Toezicht en Handhaving hebben een basiscursus asbest gevolgd. Vijf inspecteurs specialiseerden zich in asbest en besteden circa 2/3 van de beschikbare tijd aan asbesttaken. Deze inspecteurs hebben de opleiding tot Asbestdeskundige (ADK) gevolgd en succesvol afgerond.

4.1.3 OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA MILIEU

In het onderstaande overzicht staan de lasten opgenomen van het programma Milieu waarbij een 'V' staat voor voordeel en een 'N' voor Nadeel.

Tabel 2 Lasten en baten programma Milieu

Programma Milieu (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil	V / N
Lasten				
Salarissen en sociale lasten	5.908	5.968	-59	N
Reis- en verblijfkosten	253	283	-30	N
Inhuur personeel van derden	1.436	1.240	196	V
Overige directe kosten	24	37	-13	N
Materiele budgetten	1.495	1.204	291	V
Totaal	9.117	8.732	385	V
Baten				
Overige inkomsten	217	237	-19	V
Materiele budgetten	1.495	1.204	291	N
Totaal	1.712	1.441	272	N
Saldo	7.405	7.291	113	V

Een toelichting op de baten en lasten en een analyse van de resultaten is uitgewerkt in de paragraaf Analyse Rekeningresultaat op pagina 48.

OVERZICHTEN

OVERHEAD	20
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	20
ONVOORZIEN	21

5 OVERZICHTEN

5.1 OVERHEAD

Tabel 3 Overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijke kosten	Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Organisatie kosten incl. salarissen	4.048	3.555	493	V
Inhuur personeel van derden	82	107	-25	N
Totaal	4.130	3.662	468	V
<u>Baten</u>				
Overige inkomsten	1	33	32	V
Totaal	1	33	32	V
Saldo	4.129	3.629	500	V

5.2 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Onder de algemene dekkingsmiddelen worden de bijdragen van de deelnemers, toevoegingen en onttrekkingen van reserves opgenomen.

Tabel 4 Lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	Gewijzigde begroting	Werkelijke kosten	Verschil	V / N
<u>Lasten</u>				
Resultaat	116	-	116	V
Onvoorziane lasten	-	-	-	V
Totaal	116	-	116	V
<u>Baten</u>				
Deelnemersbijdrage	11.420	11.181	239	N
Onttrekkingen reserves	230	230	-	-
Totaal	11.650	11.411	239	N
Saldo	11.533	11.411	123	N

5.3 ONVOORZIEN

Tabel 5 Verloop onvoorzien 2019

Overzicht Onvoorzien		€
Beschikbaar 2019		€ 147.175
Verlaging onvoorzien agv frictiekosten overdracht Brzo-taken		€ 6.535
Restant beschikbaar 2019		€ 140.640
Opname onvoorzien:		
- specialist bodem vanwege langdurig verzuim		€ 25.000
- implementatieplan crisismanagement		€ 25.000
- opstellen functiegebouw		€ 3.500
- verbetering kantoortuin d.m.v. telefoonunits		€ 12.930
- inhuur informatiemanager		€ 25.000
- samenwerking Zeeuwse gemeenschappelijke regelingen		€ 25.000
- opstellen huisvestigingsbeleid		€ 24.210
Saldo onvoorzien		€ 0

In de vergaderingen van 17 juni 2019 en 11 november 2019 heeft de directeur het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over de beschikking over de post onvoorzien 2019. Vervolgens heeft het Dagelijks Bestuur in de vergaderingen van 1 juli 2019 en 25 november 2019 het Algemeen Bestuur via de bestuursrapportages geïnformeerd en is de post onvoorzien via begrotingswijzigingen verlaagd.

6 PARAGRAFEN

In het Besluit Begroting en Verantwoording zijn 7 verplichte paragrafen opgenomen voor provincies, gemeenten en hun gemeenschappelijke regelingen te weten:

- lokale heffingen;
- weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- onderhoud kapitaalgoederen;
- financiering;
- bedrijfsvoering;
- verbonden partijen;
- grondbeleid.

Deze paragrafen zijn niet allemaal relevant voor de RUD Zeeland. In deze begroting zijn de volgende paragrafen opgenomen:

BEDRIJFSVOERING	23
FINANCIERING	28
WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING	29

6.1 BEDRIJFSVOERING

6.1.1 Bouwsteen Structuur

Nieuwe taak asbest

Vanaf 1 juli 2019 voeren we de reguliere asbesttaken uit. De eerste ervaringen met de uitvoering van deze werkzaamheden zijn positief. De implementatie vergt, ondanks de ondersteuning van een extern deskundige, echter meer tijd van onze medewerkers dan verwacht.

Uitbreiding taken (Schouwen-Duiveland)

De gemeente Schouwen-Duiveland draagt met ingang van 1 januari 2020 de milieutaken voor 1.100 bedrijven naar ons over. De voorbereiding op deze uitbreiding van taken heeft in 2019 plaatsgevonden.

Uitbreiding taken BRIKS (provincie Zeeland)

De provincie stelde in overleg met diverse gemeenten de overdracht van de provinciale BRIKS taken aan RUD Zeeland uit tot 1 januari 2021. We onderzoeken of we een sluitende businesscase kunnen maken om de taak in eigen hand op te pakken. De reden daarvoor is dat we een robuuste uitvoeringsdienst in Zeeland willen houden. We kunnen gebruik maken van kennis en expertise van Omgevingsdienst Zuid-Holland-Zuid om de taak op te bouwen. In de uitwerking van de businesscase houden we rekening met de kwaliteitscriteria.

Overdracht Brzo-taken

De formele overdracht vond, volgens planning, plaats op 1 oktober 2019. Tussen DCMR en RUD Zeeland zijn alle praktische zaken onderling geregeld; zoals bijvoorbeeld de onderlinge in- en uitleen van personeel ten behoeve de continuïteit in de dienstverlening en de lopende dossiers. Daarnaast sloten we met DCMR een overeenkomst voor onderverhuur van het pand in Terneuzen.

Projectkosten overdracht Brzo-taken

De overdracht van de Brzo taken is per 1 oktober gerealiseerd. In 2019 maakten we projectkosten voor de realisatie van de uitname van deze taken. Provincie Zeeland vergoedt deze kosten op basis van werkelijk gemaakte kosten en / of uren.

Frichtiekosten overdracht Brzo-taken

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de frictiekosten onder voorbehoud van instemming van de Provincie en de gemeente Terneuzen. Na overleg met de gemeente Terneuzen over de frictiekosten en het KPMG-rapport is hierover een akkoord bereikt. Wij zijn nog in overleg met provincie Zeeland over de wijze van verrekening van de daadwerkelijke frictiekosten.

Bedrijfsplan

Door alle ontwikkelingen in 2019 verandert onze organisatie en dit vraagt ook aanpassingen van onze organisatie en alles wat daarmee samenhangt. Dit betekent dat ons bedrijfsplan hierop aangepast wordt.

6.1.2 Bouwsteen Cultuur

MTO

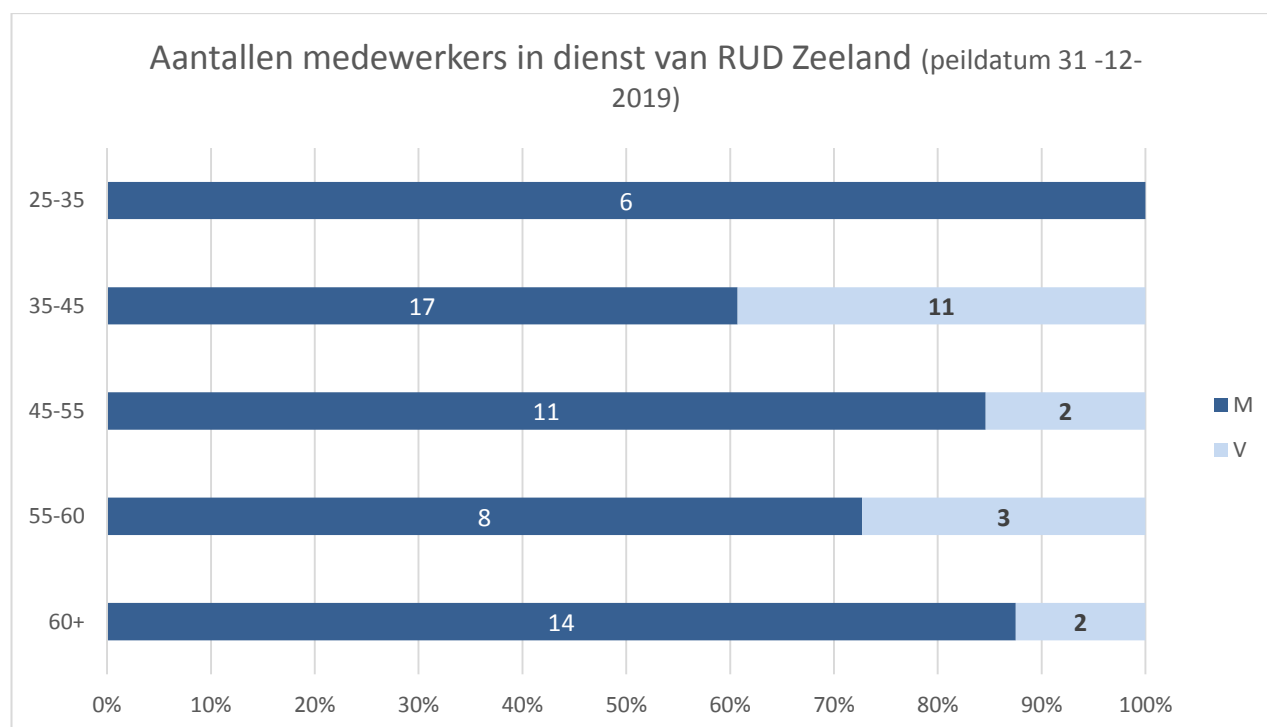
Eind 2018 is een MTO uitgevoerd. De uitkomsten van het MTO zijn besproken in het DB en de OR. De verbeterpunten op het gebied van werkdruk, cultuur en werkomstandigheden (kantoortuin) pakten we in 2019 op in samenwerking met de OR en de projectgroep *Werken bij de RUD*.

6.1.3 Bouwsteen Mensen

Personeel

RUD Zeeland heeft op basis van P*Q en de overdracht Brzo-taken op 31-12-2019 budget voor een formatie van 82,7 fte. De bezetting bedraagt per 31 december 2019 71,9 fte (74 medewerkers).

Grafiek 8 Formatie RUD Zeeland

De arbeidsmarkt is krap op dit moment, zeker in onze gespecialiseerde sector. We vulden in 2019 14 vacatures in. Slechts enkele nieuwe medewerkers waren direct inzetbaar. Het merendeel van de medewerkers volgden in 2019 een intensief opleidingstraject. Het opleiden en begeleiden van nieuwe medewerkers wordt in P*Q niet gecompenseerd en heeft tot gevolg dat we minder uren kunnen inzetten op de producten. Op 31 december 2019 tellen we nog 11 vacatures. Door de inbrenging van de taken door Schouwen-Duiveland komen daar nog circa 2 inspecteurs bij. In afwachting van besluitvorming over de evaluatie P*Q zal een deel van de vacatureruimte worden inzet voor inhuur, maar gezien problematiek rondom inhuur vullen we zo veel mogelijk vacatures in.

De komende zes jaar verwachten we dat 21 medewerkers met pensioen gaan. De vervanging, opleiding en inwerkperiode van nieuwe medewerkers heeft grote impact op onze productie, uitgaven en inkomsten. In samenhang met de evaluatie P*Q werken we aan een oplossing en voorstel voor dit probleem.

Werkdruk

Ondanks aangepaste planningen en trainingen (CIEP) is de ervaren werkdruk nog steeds erg hoog. Dit uit zich ook in hoger verzuim. Het gebrek in aanbod van ervaren toezichthouders, vergunningverleners en specialisten, maakt het lastig om de werkdruk te normaliseren.

Verzuim

Het gemiddelde verzuim bedraagt over 2019 6,3%, waarvan 4,87% lang verzuim (> 42 dagen). Vanaf eind 2018 is er sprake van stijgende trend. Het verzuim heeft de aandacht van het MT en er zijn maatregelen getroffen om de werkdruk bespreekbaar te maken en waar mogelijk oplossingen te zoeken.

Kwaliteitscriteria

We ronden in 2018 een onderzoek af naar in hoeverre de organisatie voldoet aan de kwaliteitscriteria. De uitkomsten laten zien dat we voldoen. In 2019 wijzigde de formatie door de uitstroom naar DCMR en de instroom van nieuwe medewerkers. In 2020 voeren we opnieuw een onderzoek uit.

Omgevingswet

Er is een Actieplan opgesteld en besproken in het DB. Voor 2019 stonden er voor de volgende zes grote mijlpalen diverse acties op de agenda:

- Bruidsschat¹: actie intern gestart en loopt.
- Lokale milieunormen in omgevingsplannen: actie nog niet gestart, afhankelijk van deelname pilots deelnemers.
- HRM-beleid Omgevingswet Werving & Selectie en Opleiding: actie intern gestart en loopt.
- Begroting in relatie tot het inrichtingenbestand: actie intern gestart en loopt.
- Samenwerking GGD/VRZ/RUD: uitvoering actie vordert gestaag en een eerste verkenning zal naar verwachting 2e kwartaal 2020 afgerond worden.
- Aanpassen PDC: actie intern gestart en loopt.

6.1.4 Bouwsteen Middelen

Squit 2020

Squit 2020 wordt aangeschaft als opvolger van Squit XO. De aanschaf was noodzakelijk vanwege de nieuwe Omgevingswet en informatiewensen van onze deelnemers. Er was voorzien om na de zomer met het nieuwe systeem te starten. Voor een succesvolle live-gang zijn voldoende functionaliteit, koppeling met andere systemen en rapportage-tools (benodigd voor P*Q), data-migratie en dergelijke noodzakelijk. Er waren twijfels of deze elementen tijdig en van voldoende kwaliteit gereed zouden zijn voor de overgang naar Squit 2020. Daarom hebben de gemeente Terneuzen en RUD Zeeland overleg gevoerd met de leverancier. In dit overleg werden de twijfels bevestigd. Met de leverancier is afgesproken dat zij een nieuwe, realistische planning maken aan de hand waarvan de verdere aanpak wordt bekeken.

¹ De bruidsschat is een set regels over onderwerpen die onder de Omgevingswet overgaan van het Rijk naar de decentrale overheden. Deze regels worden toegevoegd aan het omgevingsplan van de gemeente of de waterschapsverordening.

ICT

Aandachtspunt op dit moment is de instabiliteit van het netwerk. Er is hiervoor geld beschikbaar gesteld, maar vanuit de dienstverlener aan de RUD nog geen concreet plan voor aangeleverd. Eind 2018 is een pilot gestart met verschillende devices waarmee we testen wat er nodig is voor een optimale (stabiele) connectie met onze werkomgeving. Op basis van de testresultaten zal de PIOFACH leverancier in 2020 voorstel doen voor de kosten van de aanpassingen.

6.1.5 Bouwsteen Resultaten

*Evaluatie P*Q*

Een extern bureau heeft in 2019 de P*Q systematiek geëvalueerd. We werken met een stuurgroep en een werkgroep; een projectstructuur zoals we dat bij het ontwikkelen van P*Q ook deden. Het Algemeen Bestuur is in november 2019 over de uitkomsten van de evaluatie geïnformeerd. Het Dagelijks Bestuur werkt een voorstel uit dat in 2020 met het Algemeen Bestuur en de deelnemers wordt besproken.

Samenwerking GGD, VRZ en RUD Zeeland

De Algemeen Besturen van GGD, VRZ en RUD Zeeland stemden in juli 2019 in om, onder voorbehoud van het consulteren van de colleges, te starten met de werving en selectie van een onafhankelijke procesbegeleider. De procesbegeleider begeleidt de verkenning van de samenwerking tussen de drie gemeenschappelijke regelingen. Het betreft hier samenwerking in het primaire proces (o.a. de komst van de Omgevingswet) en samenwerking in de bedrijfsvoering. De procesbegeleider wordt op basis van een voorlopige opdracht aangesteld om de drie organisaties te ontzorgen en te ondersteunen in dit complexe proces en zal starten met het opstellen van een op de Zeeuwse situatie toegerust procesvoorstel.

In december 2019 is de bestuurlijke opdracht door het AB vastgesteld en aan de procesbegeleider verstrekt. De directeuren van de GGD, VRZ en RUD hebben de kring van gemeentesecretarissen en de secretarissen van het Waterschap De Scheldestromen en de Provincie Zeeland op de hoogte gebracht van bovengenoemd traject.

PIOFACH / ICT

Voor de uitvoering van de PIOFACH taken, is gemeente Terneuzen dienstverlener van de RUD. In goed overleg worden aandachtspunten in de dienstverlening opgepakt. Aandachtspunt op dit moment is de aanbesteding van meerdere strategische applicaties bij de gemeente Terneuzen. Om P*Q voor de RUD Zeeland mogelijk te maken, zijn koppelingen tussen meerdere systemen aangebracht. Deze koppelingen moeten continu beschikbaar zijn om de werkzaamheden te kunnen registreren, rapporteren en factureren. Het koppelen van de nieuwe applicatie aan de overige systemen vindt plaats in overleg tussen gemeente Terneuzen en de informatiemanager RUD Zeeland.

Klachtenverordening

De klachtenverordening van de RUD Zeeland regelt de behandeling van mogelijke klachten van burgers en bedrijven over gedragingen van de RUD Zeeland en zijn medewerkers. In 2019 zijn vier klachten ontvangen en afgehandeld.

Tabel 6 Klachten

Nr.	AFDELING	KLACHT	WIJZE/FASE VAN AFHANDELING
1.	T&H	Klacht over gedragingen medewerker RUD	Klacht is besproken met klager. De klacht is daarmee afgehandeld
2.	T&H	Klacht functioneren milieuklachtenlijn RUD Zeeland	Klacht is schriftelijk beantwoord aan klager.
3.	T&H	Klacht gaat over de communicatie van de medewerker over het maken van een afspraak voor een controle.	Met de collega zijn afspraken gemaakt over klantvriendelijkheid en flexibiliteit. De klager is over deze afspraken geïnformeerd.
4.	T&H	Klacht ontvangen over het niet reageren van een medewerker van RUD Zeeland op (herhaald) verzoek om toezending van bepaalde stukken.	De stukken waren reeds verstuurd naar klager. De klacht is daarmee afgehandeld.

6.2 FINANCIERING

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) kent als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van de transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van de renterisico's. Het beheersen van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de renterisiconorm, het afsluiten van geldleningen en het uitzetten van gelden. Daarnaast bestaat de verplichting om een treasurystatuut op te stellen. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot onder andere de kasgeldlimiet en de ontwikkeling wat betreft de renterisiconorm.

Treasurystatuut

Voor RUD Zeeland is in 2016 een treasurystatuut opgesteld.

Kasgeldlimiet

Met de kasgeldlimiet is in de wet FIDO een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop overheidsinstanties haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Het doel hiervan is om renterisico's op korte termijn te beperken. Deze norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal aan lasten voor bestemming, dus met uitzondering van stortingen in de reserves. Voor 2019 bedraagt de kasgeldlimiet € 0,8 mln. In 2019 is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Renterisico

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering van leningen te beheersen. De renterisiconorm is vastgelegd in de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden en houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossing en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm speelt bij RUD Zeeland niet omdat RUD Zeeland geen geldleningen heeft.

Schatkistbankieren

Alle decentrale overheden, dus ook RUD Zeeland, moeten banktegoeden aanhouden bij het Ministerie van Financiën (schatkist), met uitzondering van een drempelbedrag. Het is niet meer toegestaan om beleggingen en deposito's zelfstandig aan te gaan. In 2019 heeft RUD Zeeland het positieve saldo op haar bankrekeningen, boven het drempelbedrag (€ 250.000), aangehouden bij het ministerie van Financiën.

Koers- en valutarisicobeheer

Wij zijn geen belangrijke c.q. omvangrijke financiële transacties in vreemde valuta aangegaan. Daarmee zijn er geen koers- en valutarisico's.

Relatiebeheer

Er is een rekening-courant overeenkomst afgesloten bij de BNG bank waarbij RUD Zeeland tot een bedrag van € 0,8 mln. een roodstandfaciliteit heeft. In 2019 is daar geen gebruik van gemaakt.

6.3 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Risicobeheersing

Organisaties willen doelen bereiken. Er bestaan altijd risico's die de realisatie van doelstellingen in de weg kunnen staan. RUD Zeeland wil risico's, kansen en onzekerheden tijdig onderkennen en deze risico's optimaal te beheersen.

Een risico wordt gedefinieerd als een onzekere ongewenste gebeurtenis, waardoor het realiseren van de organisatiedoelstellingen en –strategie in gevaar komt. Als een gebeurtenis zich met zekerheid gaat voordoen, is er geen sprake van een risico. RUD Zeeland ziet het missen van een kans ook als een risico.

RUD Zeeland onderneemt diverse activiteiten om de kans en / of het gevolg van een risico kleiner te maken. Er zijn vier generieke (re-)acties mogelijk:

- a. **Vermijden:** beleid waardoor een risico ontstaat wordt beëindigd of op een andere manier vormgegeven.
- b. **Verminderen:** risico wordt afgedekt met een verzekering, een voorziening of een ander budget in de programmabegroting.
- c. **Overdragen:** het beleid dat een risico met zich meebrengt, laten uitvoeren door een andere partij, die daarbij ook de financiële risico's overneemt.
- d. **Accepteren:** wanneer het risico niet beïnvloedbaar is en niet op een andere wijze wordt afgedekt, dient eventuele financiële schade volledig middels de weerstandscapaciteit afgedekt te worden.

Ondanks al deze activiteiten is het mogelijk dat een zogenaamd restrisico overblijft. Een restrisico is het resterende (financieel effect van het) risico nadat het effect van de beheersmaatregelen in mindering zijn gebracht op het (financieel effect van het) inherente risico. RUD Zeeland hanteert de volgende vijf financiële gevolgklassen:

Gevolgklasse	Restrisico (in €)	Gemiddeld restrisico (in €)
1	tussen 5.000 en 15.000	10.000
2	tussen 15.000 en 30.000	22.500
3	tussen 30.000 en 40.000	35.000
4	tussen 40.000 en 50.000	45.000
5	groter dan 50.000	werkelijk bedrag

Bepaalde risico's kunnen zich vaker voordoen dan andere. De zogenaamde kansklasse geeft een bepaalde range van kansen weer waarbinnen het risico zich naar verwachting voordoet. RUD Zeeland hanteert de volgende kansklassen:

Kansklasse	Kanspercentage	Maatregel
1	< 10%	Geen risicobedrag opnemen
2	10 - 30%	20 % van het restrisico opnemen
3	30 - 50%	40 % van het restrisico opnemen
4	50 - 70%	60 % van het restrisico opnemen
5	> 70%	opnemen in begroting of voorziening

RUD Zeeland vermenigvuldigt de restrisico's met het respectievelijke kanspercentage. Deze berekening resulteert in een concreet bedrag: de benodigde financiële buffer om de restrisico's op te vangen.

Door de gevolgklasse te relateren met de kansklasse wordt de risicoscore bepaald. De risicoscore is bepalend voor de aandacht die een specifiek risico krijgt van het management en het bestuur.

Onderstaande tabel maakt de risicoscore zichtbaar van RUD Zeeland:

Kansklasse			< 10%	10 - 30%	30 - 50%	50 - 70%	> 70%
Gevolg- klasse			laag	gemiddeld laag	gemiddeld	gemiddeld hoog	hoog
			5	groter dan 50.000	Groot	1	
4	tussen 40.000 en 50.000	gemiddeld groot				3	
3	tussen 30.000 en 40.000	gemiddeld					
2	tussen 15.000 en 30.000	gemiddeld klein				1	
1	tussen 5.000 en 15.000	Klein					

Overzicht risico's jaarrekening 2019

Op 10 juli 2018 heeft Algemeen Bestuur het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing vastgesteld en vervolgens is een implementatieplan opgesteld. Het beleidskader Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is begin 2019 geïmplementeerd. De benoemde risico's zijn nog actueel. Een aantal risico's zijn in 2019 wel opgetreden maar door het uitstel over het afrekenen op stuksprijs (P*Q) heeft dit ertoe geleid dat dit nu nog geen financiële gevolgen heeft. Zo heeft bijvoorbeeld risico 1 de onbalans tussen de omvang en aard van de taken en de omvang en kwaliteit van de personele capaciteit zich wel voortgedaan maar heeft dat geleid tot een lager dan afgesproken productie. In 2019 is een evaluatie naar de P*Q systematiek uitgevoerd. In 2020 werkt het DB een voorstel uit waarin de conclusies en adviezen van de evaluatie van de P*Q systematiek worden verwerkt.

De toelichting op alle risicoscores is als volgt:

Risico's met een hoge kans en een groot gevolg (donkerrood):

1. Aanzienlijke onbalans tussen de omvang en aard van de taken en de omvang en kwaliteit van de personele capaciteit en de flexibele schil.

Oorzaak: De verhouding tussen de taken van de organisatie en de beschikbare personele capaciteit en flexibele schil is niet in balans. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit primaire risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	2.130.000	2.130.000	2.130.000	2.130.000

Mitigerende maatregelen: Met de deelnemers vindt grondige evaluatie plaats van de kengetallen en de P maal Q systematiek met als doel de taken in balans te brengen met de deelnemersbijdragen c.q. de personele capaciteit dan wel vice versa. Met de deelnemers worden vervolgens afspraken gemaakt over de omvang van de taken, de toewijzing van de personele capaciteit naar uit te voeren taken en de omvang van de deelnemersbijdrage.

2. Implementatie Omgevingswet.

Oorzaak: De Omgevingswet wordt geïmplementeerd op 1 januari 2021 waarbij een groot aantal wetten en regels samengevoegd worden in één Omgevingswet waarbij gemeenten de mogelijkheid hebben om eisen op het gebied van milieu vast te leggen in het omgevingsplan. De benodigde financiële buffer, om de gevolgen van deze risico's voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	n.v.t.	n.v.t	360.000	360.000

Mitigerende maatregelen:

1. Met alle deelnemers vindt gesprek plaats om vanuit de RUD Zeeland te participeren in het implementeren van de Omgevingswet.
2. De medewerkers worden begeleid en opgeleid.
3. De applicaties worden aangepast en de medewerkers worden opgeleid en begeleid.
4. De medewerkers worden opgeleid en begeleid en de ondersteunende systemen worden aangepast en ontwikkelt.
5. RUD Zeeland neemt deel aan pilots en aan de provinciale werkgroep om expertise in te brengen waardoor deelnemers weloverwogen tot besluitvorming kunnen komen en inzicht hebben in effecten van besluitvorming op het gebied van Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving.

3. Ondersteuning op het gebied van ICT wordt als onvoldoende ervaren.

Oorzaak: De ondersteuning van de medewerkers op het gebied van ICT-middelen wordt als ontoereikend ervaren. De uitgifte van ICT-middelen (hardware) verloopt regelmatig vertraagd en de operationele prestaties van de informatievoorziening (o.a. connectiviteit, software) zijn onvoldoende. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt op basis van een globale inschatting:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	250.000	250.000	250.000	250.000

Mitigerende maatregelen: Met de leverancier van de ICT-diensten is reeds over langere tijd intensief contact geweest om deze problematiek op te lossen. Deze leverancier is tevens één van de deelnemers.

4. Onevenwichtige samenstelling van het medewerkersbestand voor wat betreft leeftijd.

Oorzaak: De samenstelling van het medewerkersbestand is onevenwichtig voor wat betreft leeftijd. Er is een relatief grote groep oudere medewerkers. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	n.v.t.	n.v.t.	80.000	80.000

Mitigerende maatregelen: Deze aspecten worden meegenomen in het strategisch personeelsmanagement en het generatiepact en doelstelling is om tijdig nieuwe medewerkers te werven en in te werken.

5. Alle taken op het gebied van Personeel & Organisatie, ICT, Financiën en Communicatie zijn uitbesteed bij een deelnemer waarbij de dienstverleningsovereenkomst in beperkte mate kwaliteitscriteria bevat.

Oorzaak: Alle taken op het gebied van Personeel & Organisatie, ICT, Financiën en Communicatie zijn uitbesteed bij één van de deelnemers. Voor de uitvoering van de taken is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. In de DVO zijn in beperkte mate kwaliteitscriteria voor de dienstverlening vastgelegd.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	45.000	45.000	45.000	45.000

Mitigerende maatregelen: Doelstelling is om éénduidige kwaliteitsafspraken te maken.

6. Discussie met deelnemers over de juistheid van facturen.

Oorzaak: Als gevolg van de complexe afrekeningsystematiek is het risico dat discussies met deelnemers en accountants ontstaan over de juistheid van de facturen aan deelnemers. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	n.v.t.	n.v.t.	410.000	410.000

Mitigerende maatregelen: Met alle deelnemers worden zo helder mogelijk afspraken gemaakt over de te leveren producten en medewerkers worden aangestuurd op het efficiënt leveren van diensten van de juiste kwaliteit.

Risico met een gemiddeld hoge kans en met een gemiddeld groot gevolg (oranje):**1. Onveilige werkomstandigheden bij de uitvoering van toezicht- en handhavingswerkzaamheden.**

Oorzaak: Medewerkers kunnen (onverwacht) terecht komen in onveilige werkomstandigheden bij de uitvoering van werkzaamheden inzake toezicht en handhaving.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	20.000	20.000	20.000	20.000

Mitigerende maatregelen: De RIE wordt met meer detail (met name op het gebied van toezicht- en handhaving risico's in het veld) uitgevoerd en de leidinggevendenden geven onze medewerkers verdere instructie en ondersteuning.

2. Krapte op de arbeidsmarkt.

Oorzaak: Wij ondervinden krapte op de arbeidsmarkt en de verwachting is dat deze krapte in de toekomst toeneemt. De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	PM	PM	PM	PM

Mitigerende maatregelen: Dit aspect wordt meegenomen in het strategisch personeelsmanagement en doelstelling is om tijdig nieuwe medewerkers te werven (passend in het profiel) en in te werken. In de uitwerking van strategisch personeelsmanagement zal tevens het risico worden gekwantificeerd.

Ook wordt gewerkt aan het imago van RUD Zeeland als aantrekkelijke werkgever.

3. Schaalnadeel overdracht Brzo-taken

Oorzaak: De financiële gevolgen van de overdracht van de Brzo-taken zijn onderzocht en in beeld gebracht door KPMG. Een belangrijk uitgangspunt voor het onderzoek is het handhaven van een robuuste RUD. Op basis van dat uitgangspunt is de conclusie van KPMG dat van de totale jaarlijkse kosten Brzo van € 2.555.000 een bedrag van € 1.960.000 in de begroting van de RUD kan worden verlaagd en dat een bedrag van € 595.000 aan kosten niet kan worden verlaagd omdat dit vaste kosten zijn. Door overdracht Brzo-taken ontvangen we ter dekking van deze vaste kosten geen inkomsten meer. Ter compensatie geeft de provincie hiervoor gedurende 5 jaar een afbouwende vergoeding. De komende jaren zullen we dus dekking moeten vinden voor de vaste kosten die eerder door uitvoering Brzo-taken werden gedekt. Dit willen we doen door het realiseren van extra taken. Voor een deel is dat ook al gelukt. Uit de berekeningen blijkt dat we op basis van de vergoeding van de provincie en de gerealiseerde extra taken tot nu toe dekking hebben voor de vaste kosten tot 2023. Vanaf 2023 moeten we nog dekking zoeken voor de vaste kosten tot een bedrag van € 297.000.

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	0	0	0	0

Mitigerende maatregelen:

De oplossing willen we zoeken in het realiseren van extra of nieuwe taken.

Risico met een gemiddeld hoge kans en met een gemiddeld klein gevolg (geel):**1. De inrichting van de huisvesting is niet optimaal.**

Oorzaak: De inrichting van de huisvesting in de huidige vorm van kantoortuinen is niet optimaal.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	15.000	15.000	15.000	15.000

Mitigerende maatregelen: We overwegen de optimalere inrichting van de huisvesting rekening houdend met het feit dat aanpassing een aanzienlijke investering vraagt en het gehuurde huisvesting betreft.

Risico met een lage kans en met een groot gevolg (lichtgroen):**1. De uitvoering van de werkzaamheden past niet binnen de wettelijke kaders.**

Oorzaak: RUD Zeeland vergunt activiteiten in een gebied met veel complexe, omvangrijke en unieke activiteiten.

De benodigde financiële buffer, om het gevolg van dit risico voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	PM	PM	PM	PM

Mitigerende maatregelen:

Met goede planning, uitvoering en monitoring van de primaire processen wordt dit risico verkleind.

Kernelementen hierin zijn het aannemen en behouden van medewerkers met de juiste kennis en competenties, het maken van eenduidige afspraken met deelnemers over de uit te voeren werkzaamheden en het zorg dragen voor juiste, volledige en tijdige registratie van relevante data.

Het totaaloverzicht van de benodigde financiële buffer, om het gevolg van alle vorenstaande risico's voor de komende vier jaren op te vangen, bedraagt:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Financiële buffer	2.460.000	2.460.000	3.310.000	3.310.000

Weerstandvermogen

Het risicobedrag is de benodigde financiële buffer om de restrisico's op te vangen.

De weerstandscapaciteit van RUD Zeeland betreft het geheel van financiële middelen die kunnen worden ingezet om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen. Het is een buffer die ervoor zorgt dat de organisatiedoelstellingen, het bestaande beleid en het kwaliteitsniveau niet direct in gevaar komen wanneer risico's werkelijkheid worden. De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt per 31 december 2019 EUR 948.000 en bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (in €)	31/12/2019
Algemene reserve	732.000 ²
Bestemmingsreserve P maal Q	216.000
Stille reserve	N.v.t.
Totaal	948.000

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om structurele weerstandscapaciteit beschikbaar te maken:

- Bezuinigingen voor zover deze niet ten koste gaan van organisatiedoelstellingen. De bezuinigingsmogelijkheden worden als beperkt ingeschat.
- Inzet van de post 'onvoorzien' zoals opgenomen in de begroting:

(in €)	2019	2020	2021	2022
Onvoorzien	145.000	147.000	150.000	152.000

- Aanvullende bijdragen van deelnemers met de garantstelling zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling.

Het zogenaamde weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

De kwalificatie van de verschillende ratioklassen is als volgt:

Ratio	Beoordeling
weerstandvermogen	
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

² In de 2^e begrotingswijziging 2020 is in totaal € 150.000 onttrokken voor de Omgevingswet en verbetering ICT

RUD Zeeland heeft tot doel een ratio weerstandsvermogen te hebben in de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. In deze categorie is er een verantwoorde balans tussen enerzijds de aanwezige risico's en anderzijds de financiële buffer om deze risico's op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van de organisatiedoelstellingen.

Het totaaloverzicht van de benodigde financiële buffer voor de komende vier jaar met daarbij de incidentele (kan éénmalig worden ingezet) en structurele weerstandscapaciteit is als volgt:

	2019	2020	2021	2022
Benodigde financiële buffer	2.460.000	2.460.000	3.389.000	3.495.000
Weerstandcapaciteit (incidenteel)	800.000			
Weerstandscapaciteit (structureel)	142.000	147.000	150.000	152.000

Het werkelijke ratio weerstandsvermogen bedraagt (afgerond) 0,4. Het beleidsdoel is de categorie 'voldoende' dus tussen 1,0 en 1,4. Constatie is dat het werkelijke ratio aanzienlijk onder het beleidsdoel ligt.

Kengetallen

In de BBV is het voorschrift opgenomen om een aantal specifieke kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing met een beoordeling van deze kengetallen. RUD Zeeland heeft op voorhand geen specifieke normen of doelstellingen voor desbetreffende kengetallen gesteld.

	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1. Solvabiliteit	45%	35%	35%	35%	35%	35%
2. Netto schuldquote	7%					
3. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7%					
4. Structurele exploitatieruimte	4%	0%	0%	0%	0%	0%

1. Solvabiliteit: dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin RUD Zeeland in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het kengetal wordt bepaald door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal.

2. Netto schuldquote: dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen baten. De netto schuldquote geeft daarmee een indicatie van de mate waarin de (stijging of daling van de) rentelasten op de exploitatie drukken. Het kengetal wordt bepaald door de schulden te delen het totaal van de baten.

3. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. RUD Zeeland leent geen gelden door zodat deze quote gelijk is aan de netto schuldquote.

4. Structurele exploitatieruimte: Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte de GR heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Het kengetal wordt bepaald door het saldo van de structurele lasten en baten (plus het saldo van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves) te delen door de totale baten.

Covid-19 virus

Het COVID-19 virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019.

Wij verwachten op korte termijn geen extra lasten als gevolg van het Covid-19 virus die niet opgevangen kunnen worden binnen de lasten van de begroting 2020 en verwachten dus ook geen hogere bijdrage, dan begroot, van onze deelnemers. Hoe dat op wat langere termijn zal zijn, is nu nog ongewis. We zullen niet alle producten kunnen leveren die we zouden moeten leveren en dit leidt voor de RUD mogelijk tot een jaarrekening tekort in 2020. We rapporteren hierover via de bestuursrapportage. Verder verwachten we geen liquiditeitsproblemen omdat onze deelnemers solvabel zijn, een hoge kredietwaardigheid hebben en ook nog een achtervang bij het Rijk hebben. Verder hebben we zelf de mogelijkheid om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen door middel van afspraken met onze bank.

7 VERANTWOORDING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Overschrijding ramingen op programmaniveau

Op grond van artikel 193, lid 3 Provinciewet zijn alle begrotingsoverschrijdingen op de lasten (en daarmee overeenstemmende balansmutaties) onrechtmatig. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium 'passend binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid' van belang.

In 2019 is er geen sprake van begrotingsoverschrijdingen op de lasten en is er dus ook geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid.

Jaarrekening 2019

8 JAARREKENING 2019

BALANS	41
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	48
ANALYSE REKENINGRESULTAAT	49
TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA	54
OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	57

8.1 BALANS

Balans per 31 december 2019					
Activa			Passiva		
Vaste activa	31-12-2019	31-12-2018	Vaste passiva	31-12-2019	31-12-2018
			Eigen vermogen	1.438.783	1.558.510
			Algemene Reserve	731.859	581.573
			Bestemmingsreserves	216.651	216.651
			Gerealiseerd resultaat	490.273	760.286
			Voorzieningen	223.952	143.594
			Voorzieningen met een specifieke bestemming	223.952	143.594
Totaal vaste activa	-	-	Totaal vaste passiva	1.662.735	1.702.104
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen < 1 jaar	2.499.114	4.272.959	Netto vlottende schulden < 1 jaar	881.876	1.336.111
Uitzettingen in 's Rijks schatkist < 1 jaar	532.000	3.967.000	Overig	881.876	1.336.111
Vorderingen op openbare lichamen	1.967.114	305.959			
Overige vorderingen	-	-			
Liquide middelen	1.305	79.179			
Banksaldi	1.305	79.179			
Overlopende activa	687.858	167.092	Overlopende passiva	643.666	1.481.015
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen:			Nog te betalen bedragen en vooruitontvangen bedragen:		
<i>Europese overheid</i>	-	-	<i>Europese overheid</i>	-	-
<i>Rijksoverheid</i>	-	-	<i>Rijksoverheid</i>	290.325	15.200
<i>Overige Nederlandse overheden</i>	629.512	141.765	<i>Overige Nederlandse overheden</i>	-	1.016.724
<i>Overig</i>	58.346	25.327	<i>Overig</i>	245.654	310.902
			Overmatig verlof	107.687	138.189
Totaal vlottende activa	3.188.277	4.519.230	Totaal vlottende passiva	1.525.542	2.817.126
Totaal	3.188.277	4.519.230	Totaal	3.188.277	4.519.230

Toelichting op de balans

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de verslagleggingsvoorschriften van het (BBV).

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij betreffende balansposten anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Reserves zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die bedrijfseconomisch vrij te besteden zijn. Aan reserves kan een bepaalde bestemming worden gegeven (bestemmingsreserves). Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De verminderingen in voorzieningen betreffen toepassingen voor het doel waarvoor de voorziening is ingesteld.

De nog niet bestede doeluitkeringen betreffen de van overheidswege vooruit ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Personeelslasten worden toegerekend aan het dienstjaar waarop ze betrekking hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2019

ACTIVA

Uitzettingen < 1 jaar	31-12-2019	31-12-2018
a. Uitzettingen in 's Rijks schatkist	532.000	3.967.000
b. Vorderingen op openbare lichamen	1.967.114	305.959
c. Overige vorderingen	-	-
TOTAAL	2.499.114	4.272.959

a. Uitzettingen in 's Rijks schatkist betreft het verplicht schatkistbankieren. Alle decentrale overheden, dus ook de RUD Zeeland, zijn verplicht hun banktegoeden aan te houden bij het Ministerie van Financiën voor zover dat een bepaald bedrag (het drempelbedrag) overschrijdt.

Het drempelbedrag voor RUD Zeeland bedraagt € 250.000. In 2019 zijn er geen bedragen boven het drempelbedrag buiten de 's Rijks schatkist aangehouden. Onderstaand een opsomming van de aangehouden bedragen in 2019:

1e kwartaal	35.000
2e kwartaal	15.000
3e kwartaal	16.000
4e kwartaal	18.000

b. De vorderingen op openbare lichamen betreffen doorberekende kosten aan deelnemers, andere overheden en andere omgevingsdiensten. Per 21 februari 2020 moet een nog bedrag van € 1.658.417,80 worden ontvangen.

Liquide middelen (bedragen in €)

Liquide middelen	31-12-2019	31-12-2018
Banksaldi	1.305	79.179
TOTAAL	1.305	79.179

De saldi van de liquide middelen sluiten aan bij de laatste saldobiljetten van 2019.

Overlopende activa (bedragen in €)

Overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
Nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van overheden:		
a. Europese overheidslichamen	-	-
b. Het Rijk	-	-
c. Nederlandse overheidslichamen	629.512	141.765
d. Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	58.346	25.327
TOTAAL	687.858	167.092

- Er zijn geen nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen van Europese overheidslichamen.
- De te ontvangen gelden van Nederlandse overheidslichamen zijn te ontvangen gelden van provincie Zeeland en Waterschap Scheldestromen (afrekening materieel budget 2019, afrekening frictiekosten overdracht Brzo-taken 2019 en afrekening projectkosten overdracht Brzo-taken 2019).
- Overige overlopende activa betreft o.a. vooruitbetaalde verzekeringspremies 2020.

PASSIVA

Eigen vermogen (bedragen in €)

Reserves	31-12-2019	31-12-2018
Algemene Reserve	731.859	581.573
Bestemmingsreserves	216.651	216.651
TOTAAL	948.510	798.224

Gerealiseerd resultaat	31-12-2019	31-12-2018
Gerealiseerd resultaat	490.273	760.284
TOTAAL	490.273	760.284

Overzicht verloop reserve	Saldo 1-1-2019	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2019
Algemene Reserve	581.573	380.286	230.000	731.859
Bestemmingsreserves:				
- Bestemmingsreserve transitiekosten invoering P*Q	216.651	0	0	216.651
TOTAAL	798.221	380.286	230.000	948.510

Gerealiseerd resultaat 2018

Op 13 mei 2019 heeft het AB besloten om het jaarrekeningsresultaat 2018 (€760.000) voor 50% (€380.000) terug te betalen aan de deelnemers en voor 50% (€ 380.000) in te zetten voor een aantal ontwikkelingen. Hierbij moet gedacht worden aan implementatie Omgevingswet, inwerken nieuwe medewerkers, implementatie van de nieuwe taak asbest en het oplossen van de ICT problematiek.

Algemene Reserve

Het Algemeen Bestuur heeft voor 2019 ingestemd met:

- een onttrekking van de algemene reserve van € 50.000 voor de implementatie Omgevingswet
- een onttrekking van algemene reserve € 180.000 voor het inwerken nieuwe medewerkers en implementatie nieuwe taak asbest.

Het Algemeen Bestuur heeft voor 2020 ingestemd met:

- een onttrekking van de algemene reserve van € 50.000 voor de implementatie Omgevingswet
- voor de ICT problematiek is een onttrekking van de algemene reserve tot een bedrag van maximaal € 100.000 beschikbaar.

Bestemmingsreserves

Er is één bestemmingsreserve t.w.: transitiekosten invoering P*Q. Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor kosten invoering P*Q. In 2020, na behandeling van de evaluatie P*Q, zullen we beoordelen of deze bestemmingsreserve aangehouden moet worden of kan vrijvallen.

Voorzieningen (bedragen in €)

Overzicht verloop voorzieningen	Saldo 1-1-2019	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2019
Voorziening verlofsaldi	16.180	0	7.190	8.990
Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget	92.414	87.548	0	179.962
Voorziening reorganisatiekosten BRZO	35.000	0	0	35.000
TOTAAL	143.594	87.548	7.190	223.952

Voorziening verlofsaldi

De voorziening verlofsaldi betreft de per balansdatum nog openstaande verlofrechten over 2013. Bij de oprichting van de RUD per 01-01-2014 zijn de verlofuren van de geplaatste medewerkers overgenomen door de RUD Zeeland. De RUD Zeeland heeft hiervoor destijds € 140.269 gefactureerd aan de deelnemers. In het totaal ging het om 5.981 uur. Hiervoor is in 2014 een voorziening gevormd. Op 31 december 2019 zijn hiervan 386 uren nog niet opgenomen. Het bedrag dat overeenkomt met de nog niet opgenomen uren per 31 december 2019 bedraagt € 8.990.

Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget

Op basis van paragraaf 4.1 van de cao 2017 krijgen de medewerkers van RUD Zeeland (vast, tijdelijk en inhuur) de beschikking over een persoonlijk ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 per vijf jaar. Een beperkt aantal medewerkers maakten in 2018 en 2019 gebruik van deze regeling. Om de komen de 3 jaar ook aan deze verplichting te kunnen voldoen, besloot het AB op 3 december 2018 het eventueel resterende jaarlijks budget te storten in een voorziening.

Voorziening reorganisatiekosten Brzo

In augustus 2018 heeft de provincie Zeeland besloten om de Brzo-taken in Zeeland niet langer door de RUD Zeeland te laten uitvoeren. Dit heeft een tot gevolg dat de Brzo medewerkers in dienst van de RUD Zeeland in dienst komen van de DCMR. De voorbereidingen hiervan zijn gestart in 2018 en zullen in 2019 worden geeffectueerd. Een groot deel van de kosten zullen door de provincie vergoed worden. Deze voorziening houden we instant tot het moment dat er duidelijkheid is over de wijze van verrekenen van de frictiekosten Brzo-taken met de provincie Zeeland.

Vlottende passiva (bedragen in €)

Netto vlottende schulden < 1 jaar	31-12-2019	31-12-2018
Overig	881.876	1.336.111
TOTAAL	881.876	1.336.111

Dit betreffen de facturen 2019 die op 31 december 2019 nog niet betaald zijn. Per 19 februari 2020 zijn deze afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Nog te betalen bedragen en vooruit ontvangen bedragen overheden:		
a. Europese overheidslichamen	0	0
b. Het Rijk	290.325	15.200
c. Nederlandse overheidslichamen	0	1.016.724
Overige nog te betalen bedragen en vooruitontvangen bedragen:		
d. Nog te betalen bedragen	245.654	310.902
e. Overmatig verlof	107.687	138.189
TOTAAL	643.666	1.481.015

- Er zijn geen nog te betalen bedragen en vooruitontvangen aan Europese overheidslichamen.
- Nog te betalen bedragen en vooruitontvangen aan het Rijk betreft de afwikkeling van de BTW.
- Er zijn geen nog te betalen/ vooruitontvangen aan Nederlandse overheidslichamen.
- De nog te betalen posten betreffen onder meer bedragen die over 2019 nog betaald moeten worden, maar waarvoor in 2019 nog geen factuur is ontvangen.
- Op basis van het BBV moet een financiële verplichting opgenomen voor overmatig verlof. De RUD heeft het aantal uren boven een verlofstand van 120 uur aangemerkt als overmatig.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

PIOFACH Diensten gemeente Terneuzen:

Met de gemeente Terneuzen is een overeenkomst aangegaan inzake levering PIOFACH-diensten voor een periode van 10 jaar. De resterende looptijd bedraagt per 31-12-2019 4 jaar.

Het jaarlijkse bedrag voor de levering van PIOFACH-diensten bedraagt € 1.286.070 (excl. B.T.W.).

Huur huisvesting van de gemeente Terneuzen:

Met de gemeente Terneuzen is een huurovereenkomst voor huisvesting aangegaan voor een periode van 10 jaar. De resterende looptijd bedraagt per 31-12-2019 4 jaar.

Het jaarlijkse bedrag van de huur bedraagt € 227.600 (excl. B.T.W.).

Onderverhuur contract huisvesting

Er is met een derde een onderverhuurovereenkomst voor huisvesting aangegaan ingaande per 1-10-2019.

De resterende looptijd bedraagt per 31-12-2019 4 jaar.

Het jaarlijkse bedrag voor onderverhuur bedraagt € 44.514 (excl. B.T.W.).

Vennootschapsbelasting

Eind 2017 heeft de RUD Zeeland haar fiscale positie opnieuw afgestemd. Dit heeft er toe geleid dat de RUD Zeeland voor de taken Toezicht/ Handhaving en Vergunningverlening onder de samenwerkingsvrijstelling valt en dat winsten zijn vrijgesteld en dat er niet langer een terugbetalingsverplichting heeft van de resultaten. Voor de expertise en adviserende taken heeft RUD Zeeland in 2019 een kostendekkende prijs in rekening gebracht en is er derhalve geen sprake van een resultaat op dit onderdeel. De vennootschapsbelastinglast is in 2019 nihil.

Gebeurtenissen na balansdatum

Impact Covid-19 virus RUD Zeeland financieel gezien

Begroting 2020

De RUD Zeeland heeft een vastgestelde sluitende begroting 2020 met daarin opgenomen lasten en baten. In totaal gaat het om een begroting van circa € 10 mln. aan baten en lasten.

De lasten bestaan voor circa 65 % uit salariskosten, 5% uit inhuurkosten van derden en 30% uit overhead. Als gevolg van het uitbreken van het Covid-19 virus verwachten we op korte termijn (2020) geen extra lasten en blijven we binnen de lasten zoals opgenomen in de begroting. Hoe zich dat op langere termijn (2021 en verder) zal ontwikkelen is erg afhankelijk van het verdere verloop van het Covid-19 virus en de door het Rijk afgekondigde maatregelen.

De inkomsten komen voor 99% van de deelnemers aan de GR RUD Zeeland (13 Zeeuwse gemeenten, waterschap Scheldestromen en provincie Zeeland) waarvan 90% vaste inkomsten en 10% variabele inkomsten. De verwachting is dat door het uitbreken van het Covid-19 virus de variabele inkomsten niet volledig zullen worden gerealiseerd. Of dit ook tot een jaarrekening tekort in 2020 gaat leiden is nu nog niet te zeggen. We rapporteren hierover via onze bestuursrapportage aan de deelnemers van de RUD.

Inschatting risico: laag

Liquiditeit

Ten aanzien van de liquiditeit verwachten we geen problemen. De inkomsten komen voor 99% van de deelnemers (overheid) en die zijn solvabel en het grootste deel van de inkomsten is vast. Tijdelijke beperkte liquiditeitsproblemen kunnen we opvangen binnen onze overeenkomst met de bank. Mocht er een probleem ontstaan over de solvabiliteit bij gemeenten, waterschap of provincie dan staat op basis van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet (c.q. Provinciewet c.q. Waterschapswet) het Rijk hiervoor garant.

Verder hebben de deelnemers, op basis van artikel 46 van de gemeenschappelijke regeling RUD Zeeland, de plicht dat de RUD te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Inschatting risico: laag

Conclusie

Wij verwachten op korte termijn geen extra lasten als gevolg van het Covid-19 virus die niet opgevangen kunnen worden binnen de lasten van de begroting 2020 en verwachten dus ook geen hogere bijdrage, dan begroot, van onze deelnemers. Hoe dat op wat langere termijn zal zijn, is nu nog ongewis. We zullen niet alle producten kunnen leveren die we zouden moeten leveren en dit leidt voor de RUD mogelijk tot een jaarrekening tekort in 2020. We rapporteren hierover via de bestuursrapportage. Verder verwachten we geen liquiditeitsproblemen omdat onze deelnemers solvabel zijn, een hoge kredietwaardigheid hebben en ook nog een achtervang bij het Rijk hebben. Verder hebben we zelf de mogelijkheid om tijdelijke liquiditeitstekorten op te vangen door middel van afspraken met onze bank.

8.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Saldo jaarrekening

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten schrijft expliciet voor hoe we het rekeningresultaat bepalen en presenteren. Primair bepalen wij het totaal saldo van baten en lasten. Dit resultaat is het saldo van de baten en lasten van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen. Vervolgens vinden er ten laste c.q. ten gunste van dit resultaat door het Algemeen Bestuur besloten toevoegingen en onttrekkingen aan reserves plaats. Het saldo dat dan resteert, noemen wij het Gerealiseerd Resultaat. Waar wij in dit jaarverslag spreken over het rekeningresultaat bedoelen wij het Gerealiseerd Resultaat.

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2019 begroot oorspronkelijk	2019 begrotings- wijziging	2019 begroot	2019 werkelijk	2019 verschil
Programma Milieu	7.158	247	7.405	7.291	113
Overhead	3.289	840	4.129	3.629	500
Onvoorzien	147	-147	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-10.594	-826	-11.420	-11.181	-239
Totaal van baten en lasten	-	114	114	-260	374
Mutatie reserves	-	-230	-230	-230	-
Gerealiseerd Resultaat	-	-116	-116	-490	374

Exploitatie (x € 1.000)	begroting 2019 oorspronkelijk		Begroting 2019 na wijziging		Werkelijkheid 2019		saldo
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	
<u>Programma Milieu:</u>							
Programma Milieu	7.174	16	9.117	1.712	8.732	1.441	7.291
<u>Overzichten:</u>							
Overhead	3.289	-	4.130	1	3.662	33	3.629
Onvoorziene lasten	147	-	-	-	-	-	-
<u>Algemene dekkingsmiddelen:</u>							
Algemene dekkingsmiddelen	-	10.594	-	11.420	-	11.181	-11.181
Totaal saldo van baten en lasten	10.610	10.610	13.247	13.133	12.394	12.654	-260
Mutaties algemene reserve							
Algemene reserve	-	-	-	230	-	230	-230
Totaal saldo mutaties reserve	0	0	0	230	0	230	-230
Gerealiseerd resultaat	10.610	10.610	13.247	13.363	12.394	12.884	-490

8.3 ANALYSE REKENINGRESULTAAT

Toelichting op baten en lasten

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Programma milieu	Overhead	Algemene dekkings- middelen	Begrotings- resultaat	Vershil
1. Personele lasten	-60				-60 N
2. Personeel van derden / uitbestede werkzaamheden	196	79			275 V
3. Implementatiekosten P*Q		28			28 V
4. Overige organisatiekosten	-23	91			68 V
5. Bijdrage deelnemers en inkomsten DCMR			82		82 V
6. Projectkosten overdracht Brzo-taken		302	-321		-19 N
7. Begrotingsresultaat				116	116 V
Totaal resultaat 2019	113	500	-239	116	490 V

In de bovenstaande tabel zijn de belangrijkste verschillen tussen de raming en de werkelijkheid weergegeven.

Algemeen:

Het resultaat over 2019 is € 490.000. Dit is € 374.000 hoger dan verwacht. Een belangrijke oorzaak van dit hogere resultaat is dat we niet alle gewenste externe inhuur hebben kunnen realiseren. Dit komt doordat de markt voor inhuur van specialistisch werk, die nodig is om onze taken uit te voeren, krap is. Het is lastig is om goede krachten aan de RUD te binden. We doen er alles aan om dat te realiseren.

In totaal was € 1,84 mln. gereserveerd voor inhuur en uitbestede werkzaamheden. In werkelijkheid hebben we circa € 1,56 mln. besteed. Gezien de te leveren productie vinden we dit jammer maar gezien de krapte op de arbeidsmarkt zijn we hier tevreden mee. De krapte houdt vermoedelijk aan. Daar waar we vacatures kunnen invullen, doen we dat ook.

Specifiek:

1. Personele lasten (Nadeel € 60.000)

Het nadeel op de personele lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door per saldo de verkoop van verlof uren

Overigens is het wel zo dat we als gevolg van bij de implementatie van een nieuw personeelsinformatiesysteem in 2019 tot en met oktober geen informatie beschikbaar hadden over de werkelijke personele lasten van de RUD Zeeland. De beschikbare informatie is nog niet voldoende. We zijn hierover in gesprek met de gemeente Terneuzen.

2. Personeel van derden / uitbestede werkzaamheden (Voordeel € 275.000)

Zoals ook in de algemene toelichting is opgenomen hebben we niet alle inhuur kunnen realiseren die we gepland hadden. Dit komt voornamelijk doordat de markt voor inhuur van specialistisch werk, die nodig is om onze taken uit te voeren, krap is. Het is lastig is om goede krachten aan de RUD te binden. We doen er alles aan om dat te realiseren.

De oorzaken zijn als volgt te rubriceren:

- geen geschikte inhuur kunnen realiseren door krapte op de markt;
- contracten die niet volledig worden geleverd;
- tempo verschillen. Kosten komen wel alleen niet in 2019 maar in 2020;
- minder noodzakelijke inhuur van DCMR in 4^e kwartaal 2019 na overdracht Brzo taken per 1 oktober 2019.

3. Implementatiekosten P*Q (Voordeel € 28.000)

Het voordeel op de implementatiekosten P*Q is voornamelijk ontstaan door lager dan verwachte externe kosten voor de administratieve organisatie.

4. Organisatiekosten (Voordeel € 68.000)

a. PIOFACH (voordeel € 52.000)

In het budget is ook rekening gehouden met kosten voor inzet op het gebied van informatiemanagement en dan met name het opzetten van dashboards en rapportages. Als gevolg van de vele ontwikkelingen (Brzo / evaluatie P*Q/ Omgevingswet) was deze inzet lager dan verwacht waardoor dit voordeel grotendeels is ontstaan.

b. Werkkostenregeling (voordeel € 21.000)

In 2019 is de aangifte van de werkkostenregeling over 2015 tot en met 2018 opnieuw berekend. Dit levert een voordeel op van € 21.000.

c. Diverse inkomsten (voordeel € 41.000)

Dit voordeel is ontstaan door:

- meer inzet op de subsidie Impuls Externe Veiligheid (voordeel € 15.000);
- alsnog ontvangen subsidie extra toezicht en handhaving op energiebesparing bij bedrijven over 2017 (voordeel € 7.000);
- subsidie voor het verkrijgen inzicht in de specificaties van waterzuiveringen in relatie tot verspreiding van legionella (voordeel € 7.300);
- hogere inzet t.b.v. DCMR 4^e kwartaal 2019 (voordeel € 6.200)
- hogere vergoeding garantieverplichting personeel (voordeel € 4.500).

d. Overige lasten (nadeel € 19.000)

Als gevolg van kleinere plussen en minnen is dit nadeel ontstaan.

5. Bijdrage deelnemers en inkomsten DCMR (voordeel € 82.000)

Het voordeel wordt veroorzaakt door:

- hogere bijdrage strippenkaarturen van de deelnemers (voordeel € 41.000);
- lagere btw compensatie waterschap (voordeel € 6.000);
- hogere opbrengst uren Brzo t.b.v. DCMR 1^e t/m 3^e kwartaal 2019 (voordeel € 35.000);

6. Projectkosten overdracht Brzo-taken (Nadeel € 19.000)

In de AB vergadering van 1 juli 2019 is de "Rapportage frictie- en transitiekostenbepaling Brzo-taken van RUD naar DCMR" vastgesteld. In deze rapportage zijn de frictie- en transitiekosten opgenomen als gevolg van de overdracht Brzo-taken. De frictiekostenvergoeding voor 2019 voor de RUD is bepaald op € 123.000 en de transitiekostenvergoeding op € 806.750. Eind september 2019 hebben we een brief van de provincie Zeeland ontvangen waarin ze aangeven dat ze ingestemd hebben met het rapport en het hiervoor benodigde budget beschikbaar stellen. De vergoedingen worden jaarlijks op werkelijkheid afgerekend.

De transitiekostenvergoeding over 2019 bedraagt € 508.878 en is circa € 300.000 lager geraamd. Doordat de transitiekosten door de provincie worden vergoed op werkelijke kosten is er voor de RUD per saldo geen nadeel. Voor € 100.000 lopen de transitiekosten door in 2020. Deze kosten worden in 2020 afgerekend.

De frictiekosten zijn voor 2019 opgenomen voor een bedrag van € 123.000. Voor het afrekenen van de frictiekosten op werkelijke kosten hebben we een rekenmodel opgesteld en besproken met de provincie. We zijn er nog niet helemaal uit maar de contouren zijn duidelijk. We verwachten dat de werkelijke frictiekosten lager zullen zijn dan de raming hetgeen ook het nadeel op dit onderdeel veroorzaakt.

Dat de werkelijke frictiekosten lager zijn heeft een verband met het positieve jaarrekeningsresultaat. In zijn algemeenheid is het zo hoe lager onze kosten hoe lager de werkelijke frictiekostenvergoeding.

We stelden voor provincie Zeeland een meer gedetailleerd overzicht op van de raming en realisatie van de projectkosten.

7. Begrotingsresultaat (Voordeel € 116.000)

Het begrotingsresultaat is een voornamelijk een gevolg geraamd schaalvoordeel als gevolg van extra taken groentoezicht en asbest.

In het AB van 23 september 2019. is afgesproken om gerealiseerde schaalvoordelen die tijdens een jaar ontstaan te betrekken bij de bestemming van het jaarrekeningresultaat. Als gevolg van de structurele uitbreiding van het groentoezicht per 1 januari 2019 en de uitbreiding t.b.v. uitvoering van de asbesttaken per 1 juli 2019 is er een schaalvoordeel op onze vaste overheadkosten gerealiseerd van € 144.000.

8.4 WET NORMERING TOPINKOMENS (WNT)

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen" zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt.

Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen RUD Zeeland openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2019: € 194.000 op jaarbasis). Dit is bij RUD Zeeland niet aan de orde.

Bij RUD Zeeland is de directeur in de zin van de WNT een topfunctionaris. De beloning van de directeur valt ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum. Ook de leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van RUD Zeeland behoren tot topfunctionarissen, ook al is de vergoeding nihil. In onderstaande tabel zijn de topfunctionarissen van RUD Zeeland volgens de WNT richtlijnen weergegeven. De directeur heeft in 2019 een fulltime (36 uur) dienstverband.

Gegevens 2019	
Functiegegevens	A. van Leeuwen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 126.784,17
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.903,20
<i>Subtotaal</i>	€ 146.687,37
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 194.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 146.687,37
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
Functiegegevens	A. van Leeuwen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.019,46
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.359,19
<i>Subtotaal</i>	€ 141.378,65
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000
Totale bezoldiging	€ 141.378,65

Functie	Naam	Vaste onkosten- vergoeding			Variabele onkosten- vergoeding	Voorzieningen ten behoeve van beloning op termijn	Totaal 2019	Totaal 2018
		Beloning						
DB-lid / AB-lid	De heer B. van Assche	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer E. Damen	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer G. Depauw	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer C. Dekker	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer F.J.A. Hommel	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
DB-lid / AB-lid	De heer P. Keller	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
DB-lid / AB-lid	De heer A.G. van der Maas	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	Mevrouw M. Mulder	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer P.P.M. Ploegaert	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer R.J. Reijnierse	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
DB-lid / AB-lid	Mevrouw A. Smit	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer J.Y.W. Steketee	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
DB-lid / AB-lid	De heer B.L.L. van der Velde	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer D. Verburg	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0
AB-lid	De heer A.P. Witkam	€0	€0	€0	€0	€0	€0	€0

8.5 TOELICHTING BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

Hiernavolgend zijn per programma naast de primitieve begrotingscijfers en de begrotingscijfers na wijziging de werkelijke baten en lasten, evenals het saldo daarvan weergegeven.

Totaal overzicht

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2019 begroot oorspronkelijk	2019 begrotings- wijziging	2019 begroot	2019 werkelijk	2019 verschil
Programma Milieu	7.158	247	7.405	7.291	113
Overhead	3.289	840	4.129	3.629	500
Onvoorzien	147	-147	-	-	-
Algemene dekkingsmiddelen	-10.594	-826	-11.420	-11.181	-239
Totaal van baten en lasten	-	114	114	-260	374
Mutatie reserves	-	-230	-230	-230	-
Gerealiseerd Resultaat	-	-116	-116	-490	374

Programma Milieu

Programma Milieu (bedragen * € 1.000)	begroot oorspronkelijk	begrotings- wijziging	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil
<u>Lasten</u>					
Salarissen en sociale lasten	6.622	-714	5.908	5.968	-59
Reis- en verblijfkosten	376	-123	253	283	-30
Inhuur personeel van derden	23	1.413	1.436	1.240	196
Overige directe kosten	152	-128	24	37	-13
Materiële budgetten	-	1.495	1.495	1.204	291
Totaal	7.173	1.943	9.117	8.732	385
<u>Baten</u>					
Overige inkomsten	16	202	217	237	-19
Materiële budgetten	-	1.495	1.495	1.204	291
Totaal	16	1.697	1.712	1.441	272
Saldo	7.158	247	7.405	7.291	113

De programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving en vallen uiteen in 2 delen t.w.:

- Kosten voor het programma
- Materiële budgetten vergunningverlening

De kosten voor **programma's Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving** hebben voornamelijk betrekking op de kosten van inzet personeel.

De **materiële budgetten** zijn budgetten die beschikbaar zijn gesteld door de provincie Zeeland ten behoeve van specifieke provinciale taken zoals: aanpak bodemverontreiniging, bodemsaneringen, nazorg stortplaatsen, externe veiligheid, luchtmetingen, controle metingen indirecte lozingen, controle onderzoeken bij bodemsanering, geluidmetingen en de BSBm. Daarnaast zijn er ook materiële budgetten beschikbaar gesteld door het Waterschap Scheldestromen ten behoeve van bemonstering van afvalwater analyses.

De materiële budgetten worden op basis van werkelijke lasten verrekend.

Overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	begroot oorspronkelijk	begrotings- wijziging	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil
<u>Lasten</u>					
Organisatie kosten incl. salarissen	3.289	758	4.048	3.555	492
Inhuur personeel van derden	-	82	82	107	-25
Totaal	3.289	840	4.130	3.662	467
<u>Baten</u>					
Overige inkomsten	-	-	1	33	32
Totaal	-	-	1	33	32
Saldo	3.289	840	4.129	3.629	500

De kosten voor **overhead** bestaat uit alle overige kosten zoals de kosten voor PIOFACH, opleiding, de kosten voor de staf en de projectkosten voor de overdracht van de Brzo-taken.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	begroot oorspronkelijk	begrotings- wijziging	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil
<u>Baten</u>					
Bijdragen	-10.594	-825	-11.420	-11.181	-239
Totaal	-10.594	-825	-11.420	-11.181	-239
Saldo	-10.594	-825	-11.420	-11.181	-239

De bijdragen betreffen de inkomsten van deelnemers voor de vaste bijdragen en strippenkaart. Daarnaast zijn er in 2019 inkomsten in het kader van overdracht Brzo-taken.

Voor een toelichting op het programma, overhead en algemene dekkingsmiddelen en reserves wordt verwezen naar het onderdeel "Analyse rekeningresultaat" op bladzijde 48.

Onvoorzien

Onvoorzien (bedragen * € 1.000)	begroot oorspronkelijk	begrotings- wijziging	Gewijzigde begroting	Werkelijke kosten	Verschil
<u>Lasten</u>					
Onvoorziene lasten	147	-147	-	-	-
Totaal	147	-147	-	-	-
Saldo	147	-147	-	-	-

In de vergaderingen van 17 juni 2019 en 11 november 2019 heeft de directeur het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over de beschikking over de post onvoorzien 2019. Vervolgens heeft het Dagelijks Bestuur in de vergaderingen van 1 juli 2019 en 25 november 2019 het Algemeen Bestuur geïnformeerd.

Overzicht Onvoorzien		€
Beschikbaar 2019		€ 147.175
Verlaging onvoorzien agv frictiekosten overdracht Brzo-taken		€ 6.535
Restant beschikbaar 2019		€ 140.640
Opname onvoorzien:		
- specialist bodem vanwege langdurig verzuim		€ 25.000
- implementatieplan crisismangement		€ 25.000
- opstellen functiegebouw		€ 3.500
- verbetering kantoortuin d.m.v. telefoonunits		€ 12.930
- inhuur informatiemanager		€ 25.000
- samenwerking Zeeuwse gemeenschappelijke regelingen		€ 25.000
- opstellen huisvestigingsbeleid		€ 24.210
Saldo onvoorzien		€ 0

Reserves

Onttrekkingen reserves (bedragen * € 1.000)	begroot oorspronkelijk	begrotingswijziging	Gewijzigde begroting	Werkelijk	Verschil
<u>Baten</u>					
Onttrekkingen algemene reserve	-	-230	-230	-230	-
Totaal	-	-230	-230	-230	-
Saldo	-	-230	-230	-230	-

Specificatie:

- een onttrekking van de algemene reserve van € 50.000 voor de implementatie Omgevingswet. Er is € 55.785 besteed:
  - Ontwikkeling digitale milieuvoorziening € 45.627,-
  - Ontwikkeling PDC € 7.950,-
  - Aanpassingen HRM beleid € 1.099,-
  - Communicatie / Leaflet € 1.107,-
- een onttrekking van algemene reserve € 180.000 voor het inwerken nieuwe medewerkers en implementatie nieuwe taak asbest. Er is € 191.013 besteed:
  - Opleiding handhaving omgevingsrecht € 66.050,-
  - Opleiding asbest € 25.295,-
  - Coördinatie en begeleiding € 98.010,-
  - Diverse overige opleidingen € 1.658,-

8.6 OVERZICHT INCIDENTELE LASTEN EN BATEN

Korte omschrijving

Volgens artikel 28 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten bevat de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten. Uit dit overzicht blijkt in hoeverre incidentele factoren van invloed zijn geweest op het resultaat van de jaarrekening.

Het is van belang inzicht te hebben in de incidentele baten en lasten om te kunnen beoordelen of er sprake is van een duurzaam financieel evenwicht, waarbij de structurele lasten gedekt zijn door structurele baten.

Incidentele lasten	€	Incidentele baten	€
Projectkosten overdracht Brzo-taken	508.878	Projectkosten overdracht Brzo-taken	508.878
Inwerken nieuwe medewerkers en implementatie Asbesttaak	191.013	Onttrekking reserve	230.000
Projectkosten Omgevingswet	55.783	Subsidies	14.300
Totaal	755.674		753.178

9 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland op 31 december 2019 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het protocol.

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2019.
- De balans per 31 december 2019.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel met beperking

Een deel van de in de jaarrekening verantwoorde opbrengsten voor een bedrag van circa € 3,3 miljoen is gebaseerd op de werkelijke urenbesteding van medewerkers. Deze opbrengsten zijn gebaseerd op een urenregistratie. Wij hebben geen voldoende en geschikte control informatie kunnen verkrijgen omtrent de volledigheid van de geregistreerde uren voor deze opbrengsten en daarmee deze verantwoorde opbrengsten omdat de huidige administratieve organisatie en interne beheersing primair is ingericht op het vaststellen van de juistheid van deze verantwoorde uren en niet op de volledigheid van deze uren.

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 24 november 2014 en het Controleprotocol WNT 2019. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van de impact van COVID-19

Het coronavirus heeft ook invloed op gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland. Wij wijzen op de toelichting die is opgenomen onder de "gebeurtenissen na balansdatum" in de toelichting op de jaarrekening waarin het dagelijks bestuur de mogelijke invloed en gevolgen van het coronavirus (COVID-19) op de organisatie en op de omgeving waarin de gemeenschappelijke regeling opereert alsmede de genomen en geplande maatregelen om met deze gebeurtenissen en omstandigheden om te gaan heeft beschreven. Mogelijk zijn er financiële gevolgen voor de begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Ons oordeel bij de jaarrekening 2019 is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 123.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol van 24 november 2014.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2019. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 25.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol en het controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties en het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.

- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 24 april 2020

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: W.A. de Leeuw MGA RA

10 BIJLAGEN JAARREKENING 2019

10.1 INFORMATIE PARAGRAAF VERBONDEN PARTIJEN DEELNEMERS

Op te nemen informatie in paragraaf verbonden partijen deelnemers

Naam en vestigingsplaats	: RUD Zeeland te Terneuzen
Juridische grondslag	
Rechtsvorm	: Gemeenschappelijke Regeling
Datum ingang	: 1 januari 2014
Uittreding	: Art 53 van de Gemeenschappelijke Regeling RUD Zeeland
Ontwikkelingen	: Invoering P*Q
Deelnemers	: Alle gemeenten in Zeeland : provincie Zeeland : Waterschap Scheldestromen
Bestuurlijk belang	
Voorzitter AB en DB	: A. van de Maas (Noord Beveland)
Samenstelling DB	: Vertegenwoordiger gemeente Terneuzen : Vertegenwoordiger gemeente Schouwen-Duiveland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen
Samenstelling AB	: Vertegenwoordigers alle gemeenten in Zeeland : Vertegenwoordiger Provincie Zeeland : Vertegenwoordiger Waterschap Scheldestromen

Deelnemersbijdrage P*Q 2019 (afgeronde bedragen)

Deelnemer	2. DVO/ Jaarplannen 2019				2. Werkelijke bijdrage 2019				3 Verschil
	1a.	1b.	1c.	1d.	2a.	2b.	2e.	2f.	
	Vaste bijdrage	Totaal strippenkaart	Implementatie P*Q	Totaal	Vaste bijdrage	Strippenkaart t	Implementatie P*Q	Totaal	
Borsele	462.300	95.300	19.700	577.300	462.300	82.800	19.700	564.800	12.500
Goes	458.600	121.000	16.400	596.000	458.600	96.900	16.400	571.900	24.100
Hulst	468.800	63.300	16.400	548.500	468.800	54.900	16.400	540.100	8.400
Kapelle	186.100	48.700	6.600	241.400	186.100	50.200	6.600	242.900	-1.500
Middelburg	132.500	58.500	3.200	194.200	132.500	47.200	3.200	182.900	11.300
Noord-Beveland	195.400	78.200	9.900	283.500	195.400	39.500	9.900	244.800	38.700
Reimerswaal	378.300	52.300	13.200	443.800	378.300	53.500	13.200	445.000	-1.200
Schouwen-Duiveland	282.400	83.300	9.900	375.600	282.400	58.000	9.900	350.300	25.300
Sluis	627.200	59.700	19.700	706.600	627.200	81.000	19.700	727.900	-21.300
Terneuzen	793.600	89.700	29.600	912.900	793.600	148.500	29.600	971.700	-58.800
Tholen	250.400	41.600	9.900	301.900	250.400	36.500	9.900	296.800	5.100
Veere	147.700	46.800	6.600	201.100	147.700	52.700	6.600	207.000	-5.900
Vlissingen	154.100	63.100	6.600	223.800	154.100	63.100	6.600	223.800	-
Waterschap Scheldestromen	130.100	-	3.300	133.400	130.100	-	3.300	133.400	-
Provincie Zeeland	2.725.400	678.000	157.800	3.561.200	2.725.400	457.900	157.800	3.341.100	220.100
BTW compensatie Waterschap	-28.736	-	-	-28.736	-22.579	-	-573	-23.152	-5.584
TOTAAL	7.364.164	1.579.500	328.800	9.272.464	7.370.321	1.322.700	328.227	9.021.248	251.216

Reserves RUD 31 december 2019

Algemene reserve	€ 731.859
Bestemmingsreserves	€ 216.651
Resultaat 2019	€ 490.273

10.2 LASTEN EN BATEN PER TAAKVELD

Taakvelden (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo
0.4 Overhead	3.662	33	3.629
0.8 Overige baten en lasten	-	-	-
7.4 Milieubeheer	8.732	12.851	-4.119
Saldo	12.394	12.884	-490